

У К Р А Ї Н А
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

“30” грудня 2024 р.

Чернівці

№ 1463-р

**Про затвердження Регіональної
програми інформатизації «Цифрова
Буковина» на 2025 – 2027 роки**

Керуючись частиною першою статті 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», пунктом 8 частини шостої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Законом України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (із змінами), Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій», Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» (із змінами), Законом України «Про Національну програму інформатизації», Законом України «Про Концепцію Національної програми інформатизації», Постановою Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2024 року № 119 «Деякі питання Національної програми інформатизації», розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 54-р. «Про затвердження державних замовників регіональних програм і проектів інформатизації», зважаючи на лист Міністерства цифрової трансформації від 13 грудня 2024 року № 1/06-2-20519 про проведення експертизи проекту Програми для здійснення організаційних та координаційних функцій щодо формування і виконання програми інформатизації області:

1. Затвердити Регіональну програму інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки (далі – Регіональна програма), що додається.

2. Визначити керівником Регіональної програми заступника голови обласної державної адміністрації (заступника начальника обласної військової адміністрації), з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації (CDTO) Валентина ПАБАТА.

3. Визначити відповідальним виконавцем програми управління цифрового розвитку, цифрових трансформацій та технічного захисту інформації апарату обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) (далі – Відповідальний виконавець).

4. Управлінню цифрового розвитку, цифрових трансформацій та технічного захисту інформації апарату Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) спільно з апаратом та структурними

підрозділами обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), районними державними адміністраціями (районними військовими адміністраціями), сільськими, селищними, міськими радами забезпечити виконання заходів Регіональної програми.

5. Департаменту фінансів Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) при формуванні обласного бюджету на відповідні роки та внесенні змін до нього, передбачити кошти для реалізації заходів Регіональної програми в межах наявних фінансових ресурсів.

6. Відповідальний виконавець Регіональної програми звітує про виконання програми щорічно на сесії Чернівецької обласної ради та до 01 березня року, наступного за звітним, подає Департаменту регіонального розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) звіт про виконання програми згідно з додатком 5 до Порядку формування та моніторингу виконання регіональних (комплексних) Програм, затвердженого рішенням Чернівецької обласної ради від 03 серпня 2006 року № 80-6/06 «Про Порядок формування, фінансування та моніторингу виконання регіональних (комплексних) програм».

7. Відповідальний виконавець Регіональної програми до 01 березня року, наступного за звітним, надає генеральному замовнику звіт про результати виконання Регіональної програми за попередній рік за формою згідно з додатком до Порядку здійснення моніторингу та проведення оцінки результативності виконання Національної програми інформатизації та її складових, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2024 року № 119.

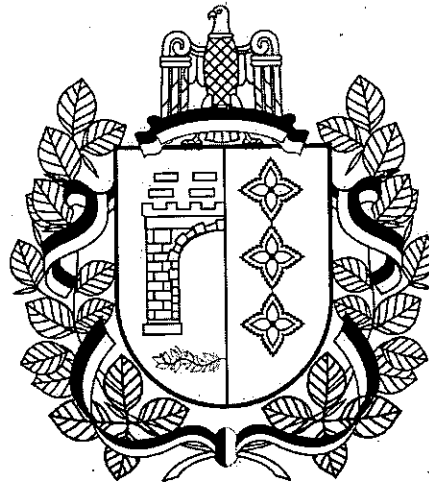
8. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови обласної державної адміністрації (заступника начальника обласної військової адміністрації) з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації (CDTO) Валентина Пабата.

**Голова обласної
державної адміністрації
(начальник обласної
військової адміністрації)**

Руслан ЗАПАРАНЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Розпорядження обласної
державної адміністрації
(обласної військової
адміністрації)**

**РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА
Інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025 - 2027 роки**

**м. Чернівці
2024**

I. Паспорт

Регіональної програми інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025 - 2027 роки, проєкту, робіт з інформатизації

Регіональна програма інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки

(найменування регіональної програми, проєкту, робіт з інформатизації (далі – Програма))

1.	Найменування регіону	Чернівецька область			
2.	Код за КАТОТТГ	UA730000000000044923			
3.	Заголовок, дата, номер розпорядчого документа про розроблення проєкту Програми	Проєкт розпорядження «Про затвердження «Регіональної програми інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки» Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації)»			
4.	Дата погодження проєкту Програми Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації	13.12.2024 № 1/06-2-20519			
5.	Мета Програми	Сприяти впровадженню цифрових технологій у різні сфери життя Чернівецької області для підвищення якості надання публічних послуг, забезпечення прозорості управління, покращення цифрової інфраструктури, а також розвитку цифрової грамотності та кібербезпеки серед населення.			
6.	Розробник Програми	Управління цифрового розвитку, цифрових трансформацій та технічного захисту інформації апарату Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації).			
7.	Керівник Програми	Заступник голови обласної державної адміністрації (заступник начальника обласної військової адміністрації) з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації (CDTO) – Валентин ПАБАТ			
8.	Відповідальні за виконання заходів Програми	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), сільські, селищні, міські ради.			
9.	Строк виконання Програми	2025 – 2027 роки			
10.	Джерела та обсяги фінансування	Всього	2025	2026	2027
	Загальний обсяг, тис. грн,	21501,0	12251,0	13001,0	
	у тому числі:				
	обласний бюджет	4000,0	4000,0	4000,0	
	місцевий бюджет	51,0	51,0	51,0	
	інші джерела	17450,0	8200,0	8950,0	

II. Загальні положення

Регіональна Програма інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025-2027 роки, розроблена з урахуванням вимог законів України «Про Національну програму інформатизації», «Про електронні довірчі послуги», «Про інформацію», «Про захист персональних даних», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», постанови Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2024 року № 119 «Деякі питання Національної програми інформатизації», наказу Міністерства цифрової трансформації України від 29 березня 2023 року № 34 «Про затвердження Методики визначення належності бюджетних програм, завдань, проектів, робіт до сфери інформатизації», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 квітня 2023 року за № 625/39681 (із змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 року № 56 «Деякі питання цифрового розвитку» (із змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 493 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади», постанови Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 року № 386-р «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні», розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 року № 918-р «Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні», розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 року № 649-р «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні», розпорядження Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 797-р «Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 167-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації», та інших актів законодавства.

Цифрові технології відкривають унікальні можливості для розвитку українського суспільства, впливають на процес здійснення публічної політики як на державному, так і на регіональному рівнях. Важливе місце відводиться створенню умов для інноваційного розвитку економіки, соціального прогресу, задоволення інформаційних потреб з реалізації прав громадян, їх об'єднань, підприємств і організацій, місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування на основі формування й використання інформаційних ресурсів і сучасних технологій. Державні сфери управління, їх масштаб і територіальна розлогість надають величезні можливості для формування на їх базі потреб громадян у «цифрових» технологіях та перетворення їх у користувачів. Такі сфери як: кібербезпека, освіта, медицина, громадська безпека, сільське господарство, електронне урядування, екологія, транспорт, «SMART City» є надзвичайно важливими як для цифровізації, так і для формування потреб громадян на засадах створення, розвитку, використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, їх електронно-комунікаційну взаємодію із застосуванням електронно-цифрових пристроїв, засобів та систем.

Цифрова трансформація в Україні розглядається як процес впливу на суспільство загалом і його інституції зокрема, з метою впровадження цифрових інформаційно-комунікаційних технологій у відповідні суспільні відносини шляхом суто державно-правової діяльності та державно-приватного партнерства.

Завданням цифрової економіки є створення ринкових стимулів, мотивацій, попиту та формуванні потреб щодо використання цифрових технологій, продуктів та послуг серед українських секторів промисловості, сфер життєдіяльності, бізнесу та суспільства для їх ефективності, конкурентоспроможності та національного розвитку, зростання обсягів виробництва високотехнологічної продукції та благоустрою населення.

Регіональна програма інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025-2027 роки (далі – Регіональна програма) визначає основні засади реалізації регіональної політики у сфері інформатизації. Відповідно до чинного законодавства, Регіональна програма розроблена як складова Національної програми інформатизації України, з урахуванням її завдань, та визначає комплекс пріоритетних завдань щодо інформаційного, організаційно-технічного, нормативно-правового забезпечення діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області, її соціально-економічного розвитку шляхом впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери життєдіяльності області.

Регіональна програма спрямована на розвиток електронного урядування в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування області та формування системи регіональних електронних інформаційних ресурсів. Впровадження технологій е-урядування та е-демократії має на меті стимулювати політичну активність особистості та сприяти її політичній соціалізації. З іншого боку, на якісно новий рівень виходять відносини між органами влади, громадянами та бізнесом. Для координації своїх дій держава отримує максимально повні дані про позицію громадян, які, у свою чергу, мають відкритий доступ до офіційної інформації, можливість висловлювати свої побажання та слідкувати за їх урахуванням, підтримувати реальний діалог з представниками влади в онлайн-режимі, лобіювати прийняття важливих законів чи рішень.

Регіональна програма також розглядає питання забезпечення кібербезпеки в контексті розвитку електронного урядування в області. Це охоплює заходи з захисту від кіберзагроз, забезпечення конфіденційності, цілісності та доступності даних, що обробляються та зберігаються в електронних системах управління. Особлива увага приділяється заходам щодо захисту персональних даних громадян. Розвиток кібербезпеки сприяє забезпеченню безпеки та надійності інформаційних ресурсів та забезпеченню безперервності діяльності у віртуальному просторі. Такі заходи сприяють збереженню довіри громадян до електронних сервісів та систем управління, що відображається у позитивному сприйнятті та активному використанні цих інструментів. Водночас, розвиток кібербезпеки стає додатковим напрямом розвитку, що сприяє створенню стійких та захищених цифрових середовищ для громадян, підприємств та органів влади.

Регіональна програма визначає стратегію комп'ютерного, телекомунікаційного та інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області. Сприяє забезпеченню інформаційних потреб громадян, суспільства та держави; соціально-економічному розвитку регіону шляхом впровадження сучасних та перспективних інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності. Основні положення Регіональної програми спрямовані на вирішення пріоритетних завдань державної політики щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні та впровадження новітніх інформаційних систем у всі сфери

суспільного життя і діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

III. Аналіз стану інформатизації та основних тенденцій цифрової трансформації регіону за попередній період; визначення проблем, що потребують розв'язання

Чернівецька область – одна з найменших в Україні за площею і займає 8,1 тис. кв км. Станом на 01 грудня 2023 року наявне населення області складає 901,6 тис. осіб. Область межує з Румунією на півдні та з Молдовою на південному сході. На заході та північному заході – з Івано-Франківською, на півночі – із Тернопільською і Хмельницькою, а на сході – з Вінницькою областями. Адміністративний центр області – місто Чернівці.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» Чернівецька область складається з трьох новоутворених районів: Чернівецького, Вижницького та Дністровського. У складі Чернівецької області – 417 населених пунктів: 11 – міст, 8 – селищ, 398 – сіл, що об'єднані у 52 територіальні громади.

Аналіз стану доступу до мережі Інтернет

У період глобалізації та розвитку нових технологій важливе місце у суспільному житті людини займає Інтернет. Більшість нових технологій залежні від доступності ресурсів мережі Інтернет і суміжних сервісів. Підключення до мережі Інтернет дає змогу розвивати потенціал і конкурентоспроможність держави у цифровому світі.

У Чернівецькій області у цілому склалися сприятливі умови для впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій в усі сфери суспільної діяльності. Постійно розширюються можливості та якість доступу до мережі Інтернет, створюються та розвиваються регіональні інформаційні ресурси. Переважна частина органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та основні засоби масової інформації мають власні вебсайти.

Стан покриття ширококутовим доступом до Інтернету в області сягає 97%. Із 417 населених пунктів Чернівецької області з можливістю підключення до ширококутового доступу до мережі Інтернет забезпечено 403 населених пункти. За даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації в Чернівецькій області, понад 250 тисяч домогосподарств повністю забезпечено доступом до мережі Інтернет. Загальна кількість соціальних закладів, що повинні бути забезпечені фіксованим ширококутовим доступом до мережі Інтернет із швидкістю не менше 100 Мбіт/с, станом на 01 грудня 2021 року становить – 2326 об'єктів, з них підключено – 2256 об'єкти. У рамках проекту Міністерства цифрової трансформації України за виділені кошти державної інтернет-субвенції на підключення соціальних об'єктів у Чернівецькій області загалом інтернетом забезпечено – 27 соціальних об'єктів у 11 селах 5 громад (Кам'янецької, Конятинської, Вікнянської, Путильської та Селятинської. Розмір допомоги склав 1 377 750 грн. Крім того, за рахунок цієї субвенції кожному з громад забезпечено Wi-Fi-покриттям.

Динаміка користування послугами Інтернету

	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6
Частка осіб, які повідомили, що користувалися за останні 12 місяців послугами Інтернету (у %)	72,2%	80,1%	87,7%	95,3%	96,7%

Проведення широкосмугового доступу Інтернет до сіл вирішує не лише проблему відсутності мережі Інтернет у соціальних закладах, а й відсутність якісної мережі Інтернет у приватних будинках. Адже провайдери, що прокладають канали зв'язку, можуть безперешкодно підключати до мережі Інтернет нових абонентів.

Переважна більшість території області має 3G/4G покриття (крім високогірних районів).

Подальший розвиток інтернет-ресурсів органів місцевого самоврядування має бути спрямований на впровадження зручних сервісів для мешканців громад із доступними засобами ідентифікації для доступу до адміністративних послуг; отримання запитів на звернення; участі в обговоренні проєктів рішень, бюджетів розвитку інфраструктури громад тощо.

Аналіз стану розвитку кібербезпеки

Сьогодні інформація є одним із найважливіших елементів інтегрованої екосистеми бізнесу – так званою «валютою» сучасності. Її цінність для організацій, як і для зловмисників – постійно зростає. Цифровізація зробила світ вразливим перед новими загрозами, що, очевидно, сприяє актуальності проблеми ефективного забезпечення кібербезпеки та конфіденційності даних. В Україні питання захисту інформації та захищеності інформаційних ресурсів в умовах гібридної війни виходять на перший план.

Аналіз сучасного стану розвитку кібербезпеки дозволяє визначити такі основні проблеми, що потребують вирішення, а саме:

- недостатня готовність реагування на кібератаки;
- потребує покращення технічних засобів кіберзахисту;
- низька якість аудиту кіберзагроз;
- не визначені чіткі критерії об'єктів критичної інфраструктури (наприклад, обсяг електроенергії, яка генерується чи передається, має становити не менше чітко обрахованого значення МВт);
- несформована культура кібербезпеки в суспільстві.

З метою запобігання важким наслідкам кібератак, здійснюється оперативне інформування апарату та її структурних підрозділів Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної, військової адміністрації) та районних державних адміністрацій (районних військових адміністрацій) щодо наявності загроз та рекомендації стосовно протидії.

Семінари-навчання, на яких розглядаються питання кібербезпеки, кібергігієни та інформаційної безпеки проводяться регулярно. До таких семінарів долучаються керівники структурних підрозділів обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), районних державних адміністрацій (районних військових

адміністрацій), сільських, селищних та міських рад області із залученням фахівців відділу протидії кіберзлочинам в Чернівецькій області, Департаменту Кіберполіції Національної поліції України, Управління Служби безпеки України в Чернівецькій області та Управління Держспецзв'язку в Чернівецькій області.

Між Чернівецькою обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією) та Урядовою командою реагування на комп'ютерні надзвичайні події України (CERT-UA) відпрацьована система оперативного інформування про інциденти та отримання рекомендацій, інструкцій щодо дій у конкретному випадку.

Обов'язковим є використання комплексу програмних і апаратних засобів, які б дозволили забезпечити прийнятний рівень захищеності інфраструктури, а саме:

- ефективне надійне антивірусне програмне забезпечення;
- системи запобігання вторгнень, міжмережеві екрани, модулі контролю пристроїв і доступу до мережі Інтернет;
- системи шифрування даних;
- керування роботою мобільних пристроїв;
- засоби для захисту поштових серверів і систем колективної роботи тощо.

Регулярне тестування на проникнення і перевірка конфігурацій (своїми силами або за допомогою зовнішніх організацій) дозволять виявити помилки в конфігураціях до того, як хакери віднайдуть доступ до управління сервером або комп'ютером користувача.

Також важливим є проведення головних превентивних заходів з протидії кіберзагрозам – навчання державних службовців, службовців місцевого самоврядування основним правилам безпечної поведінки в інформаційно-комунікаційному середовищі. Доцільно розглянути також варіант переходу на операційні системи з відкритим кодом (Linux), які захищені від зараження вірусами. Це можна зробити на тих комп'ютерах, де не використовується ліцензійне програмне забезпечення та спеціалізоване програмне забезпечення (бухгалтерські програми, графічні редактори, відео редактори тощо).

Аналіз стану розвитку систем електронного документообігу та електронного врядування

Сьогодні, коли на державному рівні визнається необхідність формування цифрової економіки та суспільства, а цифрові технології стали ключовим драйвером сталого розвитку, розбудова цифрової економіки актуалізує багато питань державної регіональної політики, які необхідно не лише чітко ставити, але й системно вирішувати. Одним із таких питань є розуміння необхідності переходу у цифровий формат роботи органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та територіальних громад; наявність сучасного матеріально-технічного забезпечення: персональних комп'ютерів, периферії, ліцензованого програмного забезпечення, надійних локальних телекомунікаційних систем.

У Чернівецькій області всі органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування підключені до мережі Інтернет. Забезпеченість персональними комп'ютерами апарату та структурних підрозділів Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) становить 95-100%; районних державних адміністрацій (районних військових адміністрацій) – понад 90%; відсоток робочих місць, підключених до мережі Інтернет становить 90-95% та 90% відповідно. За результатами щорічної інвентаризації комп'ютерних програм в обласній державній

адміністрації (обласній військовій адміністрації), районних державних адміністраціях (районних військових адміністраціях) на початок 2023 року налічувалося 1474 одиниці комп'ютерної техніки.

На Буковині функціонує вебпортал обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації): <https://bukoda.gov.ua/> та вебпортал обласної ради: <https://bukrada.gov.ua>.

У рамках проекту «Органи місцевого самоврядування. Інформаційно-комунікативний прорив» створено та функціонує єдиний вебпортал.

Варто зазначити, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування почали працювати з Єдиним порталом відкритих даних <https://data.gov.ua/> та Єдиним порталом використання публічних коштів <https://spending.gov.ua/new/>.

Використання структурними підрозділами обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) та районними державними адміністраціями (районними військовими адміністраціями) різних поштових сервісів у різних поштових доменах не дозволяє забезпечити надійний та безпечний обмін електронною кореспонденцією. Для організації такого обміну електронною поштою потрібен Єдиний сервер корпоративної пошти для потреб обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), районних державних адміністрацій (районних військових адміністрацій) з єдиною політикою безпеки, антивірусним захистом, функціями блокування небажаних IP-адрес, з чіткими регламентованими процедурами додавання та вилучення користувачів.

Головні зали засідань адмінбудівлі Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) та обласної ради забезпечують можливість проведення онлайн нарад, круглих столів, конференцій, міжнародних зустрічей та навчань завдяки наявним аудіо та відео обладнанням.

Сільські, селищні та міські ради активно використовують загальнодержавну платформу <https://gromada.org.ua/> для створення власних сайтів. Зазначена платформа дозволяє організовувати такі елементи електронної демократії, як електронне голосування та електронні петиції. Станом на 30 грудня 2023 року 41 з 52 територіальних громад створили вебсайти на цій платформі, інша кількість органів місцевого самоврядування мають також власні сторінки та групи у соціальній мережі Facebook.

Основною задачею Регіональної програми є перехід до електронного документообігу та впровадження систем електронного документообігу. У 2021 році Чернівецькою обласною радою затверджено Програму впровадження електронного документообігу Megapolis.DocNet в Чернівецькій обласній державній адміністрації (обласній військовій адміністрації) на 2021-2023 роки та передбачено кошти на її фінансування. Проект впровадження системи електронного документообігу погоджено Міністерством цифрової трансформації України та реалізовано в апараті та структурних підрозділах Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) на основі програмного комплексу Megapolis.DocNet на 450 робочих місць.

У 2025-2027 роках планується впровадження системи електронного документообігу в районних державних адміністраціях (районних військових адміністраціях), сільських, селищних та міських радах, закладах соціального захисту

населення, закладах охорони здоров'я та закладах освіти області та їх інтеграція з Системою електронної взаємодії органів виконавчої влади.

Станом на 30 грудня 2023 року до системи електронної взаємодії органів виконавчої влади підключено: Чернівецьку обласну державну адміністрацію (обласну військову адміністрацію), районні державні адміністрації (районні військові адміністрації) (вебдоступ), Головне управління Національної поліції в Чернівецькій області (вебдоступ), Чернівецьке обласне управління лісового та мисливського господарства (вебдоступ), Чернівецьку митницю ДФС (вебдоступ), УСБУ в Чернівецькій області (вебдоступ), Головне управління Держгеокадастру у Чернівецькій області (інтеграція ДокПроф), Головне управління ДПС в Чернівецькій області (інтеграція ДОК ПРОФ ВЕБ) всі підрозділи Державної казначейської служби України в Чернівецькій області (інтеграція Аскод), Управління Державної міграційної служби в Чернівецькій області (інтеграція Megapolis.DocNet), Чернівецький обласний центр зайнятості (інтеграція Megapolis.DocNet), Чернівецьку обласну прокуратуру (інтеграція Megapolis.DocNet), Головне управління статистики у Чернівецькій області (інтеграція Megapolis.DocNet) Управління Держпраці в Чернівецькій області та інші.

Також станом на 30 грудня 2023 року всі територіальні громади Чернівецької області під'єднано до СЕВ ОБВ (веб-доступ – 51 громада, інтеграція ДокПроф – 1 громада).

Більшість органів місцевого самоврядування області не мають власних систем електронного документообігу. Для забезпечення міжвідомчого документообігу, в рамках реалізації програми в 2025-2027 роках, планується підключити територіальні громади та активувати процеси їх використання.

Застосування технології електронного безпаперового документообігу дозволить забезпечити за єдиними оптимальними правилами й регламентами швидкий цілісний обмін документами, а також підвищення ефективності роботи та контролю за виконанням документів.

Потребує вирішення проблема відсутності на сайтах органів місцевого самоврядування важливої, з точки зору участі громадян, інформації. До прикладу, із 52 досліджуваних громад Чернівецької області на 38 сайтах територіальних громад є змога подати електронні петиції, на 18 сайтах організовано електронні звернення громадян. Також за останні роки дуже розвинуто чат-боти, які станом на грудень 2023 року вже працюють у 40 територіальних громадах.

Забезпечення інформаційної безпеки у процесі використання інформаційно-комунікаційних технологій є однією з найважливіших умов успішного розвитку інформаційного суспільства. Швидкі темпи впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування призводять до зростання обсягів цифрової інформації та підвищення її значущості, що несе ризики, потенційно створюючи передумови для витоку, втрати, спотворення, підробки, знищення, копіювання та блокування інформації. Це своєю чергою може призвести до заподіяння шкоди. Сьогодні вирішення завдань із забезпечення захисту відкритої інформації, що обробляється в інформаційно-телекомунікаційних системах та використовується обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією), районними військовими адміністраціями (районними військовими адміністраціями), сільськими,

селищними та міськими радами для забезпечення своєї діяльності, є одним із найважливіших завдань.

Внаслідок відсутності комплексної системи захисту інформації та забезпечення безпеки критичної інформації в процесі оброблення її засобами в інформаційних системах, які діють на території області та використовуються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, не дозволяє ефективно попереджати та протидіяти кіберзагрозам, що спрямовані на дестабілізацію роботи державних електронних інформаційних ресурсів області.

Комплексна система захисту інформації повинна реалізовуватися як сукупність узгоджених за часом та місцем застосування організаційних, підготовчих технічних заходів.

Організаційні заходи повинні включати: визначення та встановлення обов'язків із захисту інформації підрозділів та осіб, що беруть участь в обробці інформації; визначення технологічних процесів обробки інформації з урахуванням вимог із захисту інформації; встановлення порядку впровадження та модернізації засобів обробки інформації, програмних та технічних засобів захисту інформації; організацію фізичного та протипожежного захисту автоматизованої системи; розробку правил та порядку контролю функціонування комплексної системи захисту інформації.

Аналіз стану розвитку інформатизації у сфері адміністративних послуг

У сучасному світі тенденція централізації соціальних систем цілком урівноважуються тенденцією децентралізації, сегментації суспільства. Місцеві органи управління вирішують повсякденні важливі суспільні питання. Одним із пріоритетів реформи децентралізації є розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) та Дія.Центрів і спрощення процесу надання адміністративних послуг. Використання сучасних технологій є необхідною складовою частиною для досягнення цієї мети.

У рамках реалізації Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі», станом на грудень 2023 рік відкрито центри надання адміністративних послуг в усіх сільських, селищних та міських радах Чернівецької області.

Основною метою діяльності суб'єкта є подолання застарілих стереотипів діяльності державного сектору та формування нового інтелектуального продукту у сфері надання адміністративних послуг, що значно спростить процедуру отримання документів та забезпечить високий рівень сервісу обслуговування громадян, за рахунок чітко регламентованих державою скорочених строків та прагнення в своїй діяльності дотримуватися високих стандартів надання адміністративних послуг.

В умовах воєнного стану критично важливим є забезпечення належного та безперервного функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки та забезпечення громадян України базовими адміністративними послугами, зокрема, такими як: послуги реєстрації актів цивільного стану (РАЦС), паспортні послуги, реєстрація місця проживання, реєстрація повідомлень про пошкоджене майно, адміністративні послуги соціального характеру, видача довідок ВПО, реєстрація бізнесу та нерухомості, реєстрація транспортних засобів та видача посвідчень водія.

Станом на 01 січня 2023 року в Чернівецькій області функціонують 52 центри надання адміністративних послуг територіальних громад, з яких 6 Дія.Центрів (Банилівської, Ванчикувської, Заставнівської, Кадубовецької, Кам'янської, Сокирянської територіальних громад).

Впродовж 2023 року відкрито 15 ЦНАПів в сільських, селищних та міських радах області, а саме: Боянський, Веренчанський, Заставнівський, Горішньошеровецький, Кадубовецький, Кам'янський, Карапчівський, Петровецький, Сучевенський, Тарашанський, Банилівський, Брусницький, Лівинецький, Конятинський, Чудейський, включаючи 4 Дія.Центра (Банилівський, Заставнівський, Кадубовецький, Кам'янський).

Сервіс у Дія.Центрів більш зручний, швидкий та сучасний. Відвідувачі отримують додаткові послуги та сервіси, забезпечено безбар'єрність приміщень, наявні простори для дітей, місця для користування порталом Дія і розвитку цифрових навичок, надаються консультації щодо запровадження підприємницької діяльності.

27 ЦНАПів відкрито в рамках Програми «U-LEAD з Європою» за стандартами Європейського Союзу при наданні послуг враховують інтереси осіб з інвалідністю.

З метою наближення доступу до послуг для потенційних заявників функціонують 52 ЦНАПи, 5 територіальних підрозділів та 108 віддалених робочих місць, включаючи 14 старостат (які виконують функції адміністратора). Роботу всіх ЦНАПів, територіальних підрозділів та віддалених робочих місць здійснюють 240 адміністраторів.

Станом на 01 січня 2024 року Центрами надання адміністративних послуг Чернівецької області надано – 375 160 послуг, що на 7,4 % більше, ніж за аналогічний період минулого року.

Від початку військових дій ЦНАПи Чернівецької області почали функціонувати у форматі ЦНАП «Турботник», тобто на базі ЦНАПів відкрили пункти допомоги переселенцям, військовослужбовцям та територіальній обороні. Для того, щоб людям, які потребують допомоги, було простіше її отримати, Міністерство цифрової трансформації України в застосунку Telegram запустили @turbotnyk_bot.

У зв'язку з вимушеним переміщенням мільйонів людей набули актуальності і нового «розвитку» послуги для ВПО (внутрішньо переміщених осіб). Право на отримання статусу ВПО отримали особи, які змушені покинути своє постійне місце проживання у зв'язку з воєнними діями, тобто, які перемістились з регіонів, де ведуться активні бойові дії. Перелік цих регіонів визначений Урядом.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 269 «Про внесення змін до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи», визначено три «точки» для звернення за довідкою про взяття на облік ВПО (внутрішньо переміщених осіб). Крім органів соціального захисту населення районних державних адміністрацій та місцевих рад колишніх міст обласного значення (УСЗН) передбачено, що людина за довідкою може також звернутись і до уповноваженої особи громади або ЦНАПу.

Дві останні опції почали працювати з 28 березня 2022 року, після доопрацювання функціоналу програмного комплексу «Соціальна громада». При цьому і ЦНАПи, і уповноважені особи громади визначені не просто фронт-офісами

для прийняття заяви, а наділені повноваженнями «приймати рішення», тобто видавати довідку про взяття на облік ВПО.

Від початку військової агресії російської федерації, Чернівецька область прийняла – 109 973 внутрішньо переміщених осіб (ВПО), з них 36 379 дітей.

Станом на 01 січня 2024 року у Єдиній інформаційній базі даних про ВПО зареєстровано – 82 658 осіб, з них:

- 59 970 сімей;
- 25 829 дітей;
- 3 341 осіб з інвалідністю;
- 2 402 зареєстровано ВПО з 2014 року;
- 25 217 – транзитні ВПО (виїхали/переїхали).

Також відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 березня 2022 року № 380 «Про збір, обробку та облік інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» (із змінами), адміністратори ЦНАПів Чернівецької області у день звернення ВПО встановлюють її особу, заповнюють інформаційне повідомлення, яке формується засобами Порталу Дія, та роздруковують зареєстровані інформаційні повідомлення.

В більшості випадків, ВПО (внутрішньо переміщені особи) самостійно подають заявки на компенсацію зруйнованого майна через портал «Дія», де у меню «Послуги» обирають пункт «Пошкоджене майно» та заповнюють відповідну форму, в якій зазначають: дані щодо пошкодженого об'єкта, фото та опис пошкоджень, контактні дані.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2022 року № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» (із змінами), в умовах воєнного стану державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень проводиться виключно державними реєстраторами юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців, державними реєстраторами речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, посадовими особами Міністерства юстиції, його територіальних органів (далі – посадові особи), включеними до затвердженого Міністерством юстиції України Переліку державних реєстраторів та посадових осіб Міністерства юстиції, його територіальних органів, якими в умовах воєнного стану проводиться державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 29 березня 2022 року № 1272/5 «Про затвердження Переліку державних реєстраторів та посадових осіб Міністерства юстиції, його територіальних органів, якими в умовах воєнного стану проводиться державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (із змінами), яким в умовах воєнного стану надається доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та/або Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 29 березня 2022 року № 1272/5 «Про затвердження Переліку державних реєстраторів та посадових осіб Міністерства юстиції, його територіальних органів, якими в умовах воєнного стану проводиться державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 21 травня 2022 року № 2035/5), було включено у 2022 році до зазначеного Переліку та надано доступ до державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень – 47 державним реєстраторам; Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань – 35 державним реєстраторам.

У всіх 52-х діючих ЦНАПах Чернівецької області забезпечено зручний та доступний сервіс для отримання якісних адміністративних послуг, зокрема: Реєстру територіальної громади; Державного земельного кадастру; Реєстру нерухомості; Реєстру юридичних осіб, фізичних осіб та громадських об'єднань; Реєстру ДРАЦС; Демографічного реєстру.

Управління активно сприяє розвитку базових електронних послуг в Чернівецькій області. Однією з ініціатив є впровадження комплексної послуги «єМалятко», яка надає можливість реєстрації народження дитини та замовлення до 9 інших державних послуг, необхідних для батьків новонародженої дитини. Цю послугу вже успішно впроваджено на території Чернівецької області, де її надають 21 ЦНАП та 20 відділів ДРАЦС.

Це інноваційне рішення сприяє спрощенню процедур для молодих батьків та робить доступ до державних послуг більш зручним та швидким за допомогою електронних засобів. Запровадження «єМалятко» є важливим кроком у розвитку електронного урядування та відповідає сучасним вимогам ефективного та зручного надання адміністративних послуг громадянам.

У всіх ЦНАПах Чернівецької області впроваджено шерінг-сервіс QR-коду та приймаються цифрові документи в Дії. Тепер не обов'язково носити паперові документи з собою. Для передачі цифрових копій документів достатньо лише відсканувати QR-код або вказати 13-значний код свого документу.

В рамках Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні, було здійснено передачу 172 картридерів для зчитування інформації з паспортів громадян України з безконтактним електронним носієм (ID-карток) 26 ЦНАПам Чернівецької області. Цей крок спрямований на оптимізацію опрацювання документів та надає можливість доступу до різноманітної інформації, що закодована на магнітному носії, такі як ПІБ особи, дата народження, стать, податковий номер або повідомлення про відмову від його прийняття, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі та інші дані.

У 29 ЦНАПах Чернівецької області запроваджено електронний документообіг та автоматизований обмін даними між ЦНАПами та суб'єктами надання адміністративних послуг, використовуючи сучасні програмні комплекси, такі як «Вулик» та «Універсам послуг». Це дозволяє автоматизувати процеси, зменшити паперову документацію, скоротити час надання адміністративних послуг і уникнути помилок.

З метою забезпечення доступності та інформованості населення Чернівецької області, ведеться активна робота з створення вебсайтів центрів надання

адміністративних послуг. На цей час управління цифрового розвитку, цифрових трансформацій та технічного захисту інформації апарату Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) успішно реалізувало створення 29 офіційних вебсайтів центрів надання адміністративних послуг області. Це ініціатива, спрямована на поліпшення комунікації між громадянами та ЦНАПами. Забезпечення наявності офіційних вебсайтів сприяє зручному отриманню інформації щодо послуг, графіку роботи, контактних даних та інших важливих аспектів, що сприяє підвищенню обізнаності та задоволеності громадян.

Відповідно до Порядку проведення моніторингу якості надання адміністративних послуг та оприлюднення інформації про результати моніторингу якості надання адміністративних послуг, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 року № 864 «Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг» (із змінами), ЦНАПи Чернівецької області підключено до зазначеного моніторингу. Слід відзначити те, що рівень задоволеності відвідувачів ЦНАПів по області складає понад 80%. Це свідчить про високий ступінь задоволення наданою послугою та дієвість управлінських процесів в ЦНАПах. Важливо продовжувати, враховувати відгуки від клієнтів для подальшого вдосконалення та забезпечення стабільно високого рівня задоволеності. Це сприятиме підтриманню позитивного іміджу ЦНАПів та збільшить рівень довіри серед громадян.

Наступним важливим кроком у розвитку існуючої мережі ЦНАПів Чернівецької області є підвищення рівня загальної доступності та безбар'єрності. У зв'язку з сучасними вимогами безбар'єрність та інформаційна доступність ЦНАПів набувають все більшого значення, і це визначається як один з пріоритетних напрямків роботи Управління. На цей час рівень фізичної та інформаційної безбар'єрності в ЦНАПах становить 68%. Для досягнення поставленої мети, необхідно активно працювати над покращенням існуючих стандартів та інфраструктури, щоб забезпечити максимально можливий рівень доступності для всіх категорій громадян. Це означає не лише фізичну безбар'єрність, але й забезпечення легкого доступу до інформації та послуг для людей з обмеженими можливостями та інших вразливих груп населення.

З метою забезпечення надання адміністративних послуг особам з інвалідністю, зокрема з порушеннями слуху, в ЦНАПах Чернівецької та Новодністровської міських рад встановлена програма «СЕРВІС УТОГ», яка розроблена відповідно до законів України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», «Про соціальні послуги» та направлена, зокрема, на виконання вимог Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю.

Попередня реєстрація в електронній черзі для отримання адміністративних послуг запроваджена у ЦНАПах Чернівецької, Новодністровської та Сокирянської міських рад, Великокучурівській, Волоківській сільських радах, Глибоцькій селищній раді. Також вищезазначені ЦНАПи, з метою обслуговування осіб з порушеннями зору, використовують рельєфно-крапковий тактильний шрифт Брайля.

Впроваджуються заходи щодо запровадження запису на прийом через електронну чергу, встановлення відповідних сервісів для осіб з інвалідністю в інших ЦНАПах області.

У 2023 році в Чернівецькій області в межах програми підтримки малих та середніх підприємств (далі-МСП) реалізовано фінансову допомогу для територіальних громад: Конятинської, Тарашанської та Петровецької. Це фінансування отримано у вигляді субвенції, виділеної з загального фонду обласного бюджету. Отримані кошти призначені для закупівлі комп'ютерної техніки та/або меблів з метою створення та забезпечення ефективної роботи ЦНАПів.

За рахунок коштів державної субвенції на розвиток мережі ЦНАПів у 2021 році 7 територіальних громад Чернівецької області отримали субвенцію на закупівлю обладнання для видачі паспортних документів ДМС для виїзду за кордон та оформлення ID паспортів (Волоківська, Вижницька, Вашківецька, Глибоцька, Недобоївська, Терембаченська, Сокирянська).

За кошти місцевого бюджету закупили обладнання ДМС 4 територіальні громади Чернівецької області: Вікнянська, Красноільська, Клішківецька та Топорівська.

Новодністровська та Сторожинецька міські територіальні громади за рахунок державної субвенції на розвиток мережі ЦНАПів отримали обладнання для виготовлення посвідчення водія та реєстрації транспортних засобів.

Швидко, якісно та доступно отримати послуги ДМС можна у 12 (дванадцяти) ЦНАПах Чернівецької області: Вашківецькому, Вікнянському, Вижницькому, Великокучурівському, Волоківському, Клішківецькому, Магальському, Мамаївському, Недобоївському, Топорівському, Сокирянському, Чернівецькому. Незабаром зазначені послуги розпочнуть також надавати ЦНАПи Глибоцької, Красноільської та Терембаченської територіальних громад.

Механізм отримання найзатребуваніших послуг сервісних центрів МВС через ЦНАПи також стає більш простим і доступнішим, адже головним пріоритетом в наданні державних послуг залишається – мінімізація часу та спрощення зусиль, які громадяни витрачають для їх отримання. З цією метою сервісні центри МВС Буковини активно співпрацюють з органами місцевого самоврядування щодо надання базових адміністративних послуг МВС через ЦНАПи, шляхом укладення узгоджених рішень та інформаційної взаємодії. Станом на сьогодні зазначені послуги можна отримати у 2 (двох) ЦНАПах Чернівецької області: Великокучурівському та Сокирянському. Найближчим часом зазначені послуги також стануть доступними у Вікнянському, Новодністровському та Сторожинецькому ЦНАПах.

Забезпечення надання ефективних адміністративних послуг під час військових дій мешканцям усіх громад Чернівецької області та найвіддаленіших населених пунктів дуже важливе для стабільної життєдіяльності як регіону в цілому, так і для ведення економічної діяльності та подальшої відбудови і розвитку України.

Аналіз розвитку інформатизації в сфері туризму та культури

В Чернівецькій області налічується 377 клубних закладів, 359 бібліотек, 152 музеї, 55 шкіл мистецтв, обласний фаховий коледж мистецтв ім. С. Воробкевича, 2 професійних театри, обласна філармонія та зала органної і камерної музики, обласний центр культури і мистецтв, 2 комунальних демонстратори фільмів, 12 кіноустановок, обласний центр з питань культурної спадщини. При бібліотеках області функціонують 62 інформаційно-ресурсних центри, створено 38 електронних баз даних.

У Чернівецькій області на державному обліку та під охороною держави перебувають 1 782 об'єкти, із яких 762 – пам'ятки архітектури та містобудування (62 – національного значення), 488 – пам'яток історії (4 – національного значення), 472 – пам'ятки археології (14 – національного значення), 60 – пам'яток монументального мистецтва.

Існує ряд проблем, які можуть негативно вплинути на стан об'єктів культурної спадщини: відсутність облікової документації на ряд пам'яток місцевого значення та об'єкти культурної спадщини; необхідність постійного та періодичного моніторингу стану збереження об'єктів культурної спадщини, складання на них актів технічного стану, візуального обстеження чи огляду пам'ятки та її території; потреба створення бази даних актуальної фотофіксації стану об'єктів культурної спадщини.

Існують заклади, які у зв'язку з їх розташуванням у віддаленій сільській місцевості, не забезпечені ширококутовим доступом до мережі Інтернет із швидкістю не менше 100 Мбіт/с, натомість у них показник середньої швидкості доступу до мережі Інтернет – 30-100 Мбіт/с.

Інформаційна та комунікаційна діяльність недостатньо розвинена. Серед чинників, які зумовлюють відставання відзначено пізніше, у порівнянні з рештою світу, впровадження стандарту 4G, а також низьке використання суб'єктами господарської діяльності електронних транзакцій як на рівні бізнес-бізнес, так і на рівні бізнес-клієнт.

Чернівецька область володіє значною кількістю об'єктів історико-культурної спадщини та рекреаційних територій. Вдале географічне розташування, сприятливі кліматичні умови, особливості рельєфу (компактне розміщення рівнинної, передгірської та гірської частини, долини рік із каньйоноподібними ділянками), наявність багатьох компонентів рекреаційних ресурсів, багатої історико-культурної спадщини, тривале співіснування різних культур та традицій на відносно невеликій території, є чинниками розвитку туристичного та природно-ресурсного потенціалу краю.

Туристичні послуги надають 55 суб'єктів туристичної діяльності, з них: 6 туроператорів і 49 турагентів. Розроблено 90 туристичних маршрутів. Діє 99 сільських приватних садиб.

Інформаційні вебресурси туристичного спрямування про Буковину:
офіційний туристичний портал Чернівців: <https://travel.chernivtsi.ua/>;
туристичний путівник Чернівецької міської ради: <http://www.trip.cv.ua/>;
туристичний сайт міста Хотин: <https://khotyn.info/>;
ДІАЗ «Хотинська фортеця»: <https://khotynska-fortecya.cv.ua/>;
Сайт Усть-Путильської територіальної громади: <https://usputuryzm.co.ua/>;
розділ про Буковину на порталі «Замки та храми України»: <https://castles.com.ua/bukovyna.html>.

Актуальним є завдання інвентаризації та створення електронних реєстрів пам'яток історії, архітектури, археології, творів мистецтва тощо.

Зокрема, у 2021 році ГО «Культурна платформа Закарпаття» та КП «Парк Жовтневий» за підтримки УКФ та студії віртуальної та доповненої реальності Sensorama створено AR-додаток «RUTA» (онлайн-путівник), що розповідає про важливих учасників першого музичного фестивалю в історії України – фестивалю «Червона рута», який пройшов у 1989 році в Чернівцях.

RUTA дозволяє за допомогою камери оживити сторінки історії – слід просто навести телефон на спеціальні таблички, розміщені на маршруті, після чого з'являється анімація з прихованими героями та фактами "Червоної рути – 89". У користувачів, які не мають можливості активувати технологію доповненої реальності на телефоні, інтегрована функція перегляду анімації у додатку шляхом натискання на зображення.

У рамках спільної операційної програми Румунія-Україна 2014-2020, реалізується проєкт «Smart Travel Bucovina». Створено мобільний додаток для смартфонів та планшетів, що просуває туризм, культуру та традиції Чернівецької області (Україна) та Сучавського повіту (Румунія).

У подальшому на основі зібраної інформації планується розробка регіонального Інтернет-ресурсу про туристичний потенціал Чернівецької області, що передбачено в заходах комплексної Програми розвитку туризму в Чернівецькій області.

Проблемою залишається інформаційна та комунікативна готовність: низька забезпеченість комп'ютерною технікою, відсутність спеціалізованого програмного забезпечення та доступу до мережі Інтернет закладів культури області, зокрема музеїв та інших туристично-привабливих об'єктів, особливо у сільській місцевості. Такий стан унеможливорює надання якісних та доступних інформаційних, освітніх, культурних та туристичних послуг та обмежує доступ до сучасних Інтернет-платформ, сервісів тощо. Наслідком цього є низька ефективність розвитку галузі в цифровому напрямку.

Суттєвою проблемою, з якою стикаються обласна державна адміністрація (обласна військова адміністрація) та громадськість, особливо під час розробки стратегічних документів для розвитку туристичної галузі, є відсутність якісних баз даних у туристичній сфері на вебсторінках відповідних відділів Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації). До таких баз даних можна віднести:

- відсутність сучасних механізмів обліку кількості туристів, що відвідують область протягом року;

- електронну базу суб'єктів, що надають послуги у сфері туризму;

- електронну базу закладів з тимчасового розміщення (проживання) та інші.

У сучасному світі для кожної людини важливо володіти навичками роботи у цифровому середовищі. І саме бібліотеки є тими місцями, де кожен громадянин може підвищити свою цифрову грамотність, аби ефективно та безпечно застосовувати цифрові технології щодня, а саме в роботі, в навчанні, в дозвіллі, для вирішення побутових питань.

Нині на Буковині обласні бібліотеки формують електронні бібліотеки, здійснюють оцифрування цінних та рідкісних видань та творів. У 147 бібліотечних закладах (39% загальної кількості) Чернівецької області є швидкісний інтернет-зв'язок (дротовий та бездротовий), що дозволяє пропонувати різні послуги: онлайн-трансляції, відеодзвінки тощо. 28 бібліотек області стали хабами цифрової освіти.

Враховуючи загальнодержавні цілі у сфері цифрової трансформації, зокрема в частині розвитку цифрової грамотності населення, дуже важливо допомогти бібліотекам стати сучасними хабами. Бібліохаби необхідно забезпечити підключенням до мережі Інтернет та сучасною комп'ютерною технікою. Це дозволить вирішити наступні завдання:

створення відкритого простору для активного спілкування в громаді, а саме залучення різних верств населення до активної комунікації (молоді, вчителів, підприємців, держслужбовців, пенсіонерів);

підвищення комп'ютерної грамотності громадян;

допомога у розвитку економічного потенціалу громади шляхом проведення тематичних тренінгів та семінарів тощо.

Доступність інформації вкрай важлива для розвитку регіонів – кожен комп'ютер в сільській бібліотеці робить інформацію доступною для жителів сільських регіонів. Комп'ютеризація сільських бібліотек дасть поштовх для розвитку громад: нові послуги, сервіси, модернізація бібліотечного простору та створення місця для активного спілкування в громаді. Це створить свої вектори розвитку у стиранні кордонів між громадами та бібліотекою, у напрацюванні спільних ідей для розвитку бібліотеки як публічного простору та просування на її базі багатогранних ініціатив, та допоможуть вирішити проблеми у місті та області.

Забезпечення бібліотек-хабів комп'ютерною технікою – нова можливість активізувати життя в громаді, зробити послуги для людей більш доступними, створити сучасні осередки для навчання та спілкування.

Послугами бібліотек щорічно користуються понад 208,8 тис. читачів. На сьогодні 162 бібліотеки мають комп'ютерну техніку, зокрема 123 – у сільській місцевості. До мережі Інтернет підключено 389 комп'ютерів, з них у сільській місцевості – 141.

Електронною поштою користуються 184 бібліотеки, з них у сільській місцевості – 139. Послуги користувачам надають 142 інформаційно-ресурсні бібліотечні центри, у районних та сільських книгозбірнях створено 9 вебсайтів та 50 блогів. Працюють 25 хабів цифрової освіти.

Аналіз стану розвитку інформатизації у галузі охорони здоров'я

Станом на початок 2024 року у Чернівецькій області функціонують 74 медичні заклади: із них закладів охорони здоров'я – 26, самостійних амбулаторно-поліклінічних закладів – 44 (18 ЦПМСД (зокрема 5 центрів територіальних громад – Вашківецький, Вижницький, Глибоцький, Клішківецький та Новодністровський), інших закладів –

7 (будинки дитини, центр служби крові, центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, бюро судмедекспертизи, патологоанатомічне бюро, обласний центр громадського здоров'я, МСЕК) та 10 поліклінік, з яких 4 – стоматологічні.

У Чернівецькій області функціонують 182 амбулаторії загальної практики сімейної медицини та 170 фельдшерсько-акушерських пунктів.

Першочерговим завданням у інформатизації галузі охорони здоров'я є забезпечення доступу закладів охорони здоров'я області до швидкісного Інтернету. Станом на початок 2024 року 26 закладів охорони здоров'я області підключено до мережі Інтернет та мають локальну комп'ютерну мережу.

Інформація щодо медичної інформаційної системи

№ з/п	Назва закладу	Назва інформаційної системи та фірми надавача послуг
1	2	3
1	ОКНП «Чернівецька обласна клінічна	askep.net, ТОВ "Аскеп"

	лікарня»	"Health 24 ", ТзОВ "Здоров'я 24" Укрмедсофт
2	ОКНП «Чернівецька обласна дитяча клінічна лікарня»	Helsi
3	ОКНП «Чернівецька лікарня швидкої медичної допомоги»	SimplexMed
4	ОКНП «Чернівецька обласна психіатрична лікарня»	MIC "Health24"
5	ОКНП «Буковинський клінічний онкологічний центр»	Health24
6	ОКНП «Чернівецький обласний клінічний кардіологічний центр»	health 24, ТОВ "Здоров'я 24"
7	ОКНП «Чернівецький обласний клінічний протитуберкульозний диспансер»	MIC "SimplexMed"
8	ОКНП «Чернівецький обласний наркологічний диспансер»	Askep.net
9	ОКНП «Чернівецький обласний госпіталь ветеранів війни»	Хелсі, ТОВ "Хелсі ЮА"
10	ОКНП «Буковинський центр відновного лікування та комплексної реабілітації дітей»	"Укрмедсофт" ПП "Скайтех"
11	КНП «Чернівецький обласний пренатальний центр»	Health 24 ТзОВ "Здоров'я 24"
12	ОКНП «Чернівецький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»	Доктор Елекс ; ТзОВ "Науково-виробниче підприємство "монтаж і впровадження телекомунікаційних систем "Монтекс"
13	ОКНП «Чернівецький обласний медичний діагностичний центр»	HELSI
14	ОКНП «Чернівецький обласний центр з профілактики та боротьби зі СНІДом»	ТзОВ "Здоров'я 24"; ПК MIC "Health24"
15	ОКНП «Чернівецький обласний стоматологічний центр»	SimplexMis
16	КНП «Вижницька багатoproфільна лікарня інтенсивного лікування»	health24
17	КНП «Герцаївська МЛ»	Askep ТзОВ «Аскеп»
18	КНП «Глибоцька ЦРЛ»	HELSI
19	КНП «Заставнівська багатoproфільна лікарня»	HELSI
20	КНП «Кельменецька багатoproфільна лікарня»	MIC МедЕір
21	КНП «Кіцманська БЛІЛ»	HELSI
22	КНП «Новоселицька лікарня»	Health24
23	КНП «Путильська БЛ»	Health 24
24	КНП «Сокирянська лікарня»	MIC "МедЕір", ТзОВ "Ілайф"
25	КНП «Сторожинецька БЛІЛ»	HELSI
26	КНП «Хотинська БЛ»	"Хелсі ЮА", "Helsi"

У зв'язку з воєнним станом суттєво збільшено проведення онлайн-нарад, конференцій, навчань тощо, що посприяло підвищенню рівня розвитку цифрової компетентності медичних працівників.

Лікувальні заклади області впродовж останніх років активно впроваджують методи телемедицини. Так, у листопаді 2020 року було придбано 104 комплекти телемедичного обладнання для амбулаторій загальної практики сімейної медицини вартістю близько 10 млн грн. У ОКНП «Чернівецький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» впровадили телемедицину у кардіології.

Заклади охорони здоров'я області використовують близько десятка різноманітних медично-інформаційних систем, одним із основних завдань є їх комунікація з медичними інформаційними системами районних і обласних закладів для забезпечення безперебійної роботи телемедицини. Переважна частина медичних закладів та лікарів використовують медичну інформаційну систему «HELSI».

Починаючи з 2021 року у Чернівецькій області відбувся повний перехід на електронні медичні висновки про тимчасову непрацездатність. Пацієнтам формують виключно електронні лікарняні за новими страховими випадками.

Здійснено оновлення технічної можливості Диспетчерського пункту ОКНП «Чернівецький обласний центр екстреної медичної допомоги», а саме: задіяно 20 одиниць комп'ютерної техніки, 45 одиниць медичного персоналу, 5 одиниць обслуговуючого персоналу.

Підключено до GPS-трекінгового зв'язку 87 автомобілів, 110 номерів основного мобільного телефонного зв'язку та 110 номерів допоміжного (запасного) мобільного зв'язку. На випадок блекауту в 23 закладах охорони здоров'я області розгорнуто потужні супутникові термінали Starlink, які забезпечують стабільний доступ до швидкісного інтернету.

Використання інформаційних технологій значно спрощує робочі процеси, забезпечує якість медичного обслуговування пацієнтів, підвищує ефективність та продуктивність роботи співробітників, дає можливість забезпечити керівництво та лікарський персонал необхідною інформацією для управління лікувально-діагностичним процесом, скорочує час на оформлення необхідної медичної документації.

Для розвитку інформаційних процесів у Чернівецькій області необхідно реалізувати низку проєктів, що допоможе підняти рівень медицини на якісно новий рівень. Першочерговим завданням є забезпечення закладів охорони здоров'я комп'ютерним оснащенням, доступу до швидкісного Інтернету, інформаційними QR-кодами, впровадження послуги «єМалятко» та використання Дія.QR для шерінгу цифрових копій документів пацієнтів.

Аналіз стану розвитку інформатизації у галузі розвитку інфраструктури

Чернівецька область займає неоднозначну позицію у транспортній системі України. З одного боку, прикордонне становище робить область потенційно привабливим транспортним коридором, і нині вона має в цілому налагоджене транспортне сполучення з Польщею, Румунією та Молдовою. З іншого боку, область знаходиться на периферії транспортних потоків національного рівня.

Протяжність автомобільних доріг загального користування на території Чернівецької області складає 2890,9 км, а саме: автомобільні дороги державного значення – 848,4 км, автомобільні дороги місцевого значення – 2042,5 км. Експлуатаційна довжина залізничних колій загального користування на території області становить 413 км.

Обсяг реалізованих послуг по Чернівецькій області у IV кварталі 2020 року складала 960 млн грн, зокрема реалізованих послуг населенню 406 млн грн. Транспортний комплекс області складають автомобільний, залізничний, авіаційний та електричний (тролейбусний).

Послуги зв'язку та комунікацій надають загальнонаціональні оператори: Укртелеком, Vodafone, Kyivstar, Lifecell, Volia та близько 7 крупних регіональних інтернет-провайдерів (Langate, Intelkt, CitiNet, OpenSvit, ArgoKom, Veles, DSS).

Доступність швидкісного Інтернету в сільській місцевості можна забезпечити шляхом підключення закладів соціальної інфраструктури до широкосмугового доступу до Інтернету. Адже ці заходи забезпечать покриття сільських територій фіксованим широкосмуговим доступом до Інтернету, сприятимуть досягненню цілей, визначених у Стратегії, забезпечать можливість надання адміністративних послуг в онлайн режимі.

Забезпечення на території області доступного та широкого спектру телекомунікаційних послуг та послуг зв'язку є одним зі стратегічних завдань області. Насамперед це стосується покриття широкосмуговим Інтернетом об'єктів соціальної інфраструктури (станом на 01 жовтня 2021 року з 2 326 об'єктів підключено 504) та доступ до швидкісного інтернету вздовж основних транспортних магістралей області.

На території Чернівецької області розміщено 17 автостанцій без відкритого безкоштовного Wi-Fi доступу відвідувачів до мережі Інтернет, що створює ряд незручностей для обслуговування пасажирів та зустрічаючих. Це сприяє додатковому навантаженню на довідкове бюро, тим самим створюючи скупчення людей без дотримання соціальної дистанції.

Створення додаткових відкритих гостьових мереж у радіусі зали очікування надасть змогу відвідувачам, клієнтам і пасажирам, що обслуговуються на територіях автостанцій комфортно здійснювати пошук необхідних рейсів обласного, міжобласного та міжнародного значення.

Сформована автобусна мережа Чернівецької області налічує 201 приміський маршрут загального користування та 163 міжміських внутрішньообласних автобусних маршрутів загального користування, які обслуговують 12 юридичних осіб та 76 фізичних осіб-підприємців. У відповідності із розкладами руху автобусів на приміських та міжміських внутрішньообласних маршрутах загального користування працює 389 одиниць автомобільної техніки, з яких 70 транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Забезпечити належний контроль за роботою такої кількості перевізників та транспортних засобів без застосування сучасних інформаційних технологій неможливо, а відсутність відповідного контролю за роботою перевізників призводить до таких негативних явищ як:

- самовільна зміна схеми руху;
- недотримання затвердженого розкладу руху;

самовільне припинення перевезень на окремих автобусних маршрутах;
перевезення транспортними засобами, які не відповідають умовам договорів.

Наразі відсутня можливість для пасажирів отримувати актуальну інформацію щодо орієнтовного часу прибуття рухомого складу транспорту внутрішньообласної маршрутної мережі на ту чи іншу зупинку та ефективно планувати свій час.

Існує необхідність у дослідженні актуального пасажиропотоку з метою оптимізації вже існуючих маршрутів або створенні нових економічно і соціально обґрунтованих.

Аналіз стану розвитку інформатизації у сфері агропромислового комплексу

Агропромисловий комплекс (далі – АПК) Буковини є важливою складовою народногосподарського виробництва Чернівецької області. У структурі валового регіонального продукту питома вага сільського, лісового та рибного господарства займає понад 25%. І це є найбільшим показником серед областей Карпатського регіону. Включаючи переробку в АПК створюється майже третина валової доданої вартості усіх галузей економіки області.

Упродовж останніх років стабільною та достатньо високою, у порівнянні із загальнодержавною, є продуктивність сільськогосподарських угідь. За обсягами виробництва продукції у розрахунку на 100 га сільськогосподарських угідь наша область посідає п'яте місце.

В аграрному секторі економіки функціонують 596 фермерських господарств, 196 сільськогосподарських підприємств, 34 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативи та 176,3 тис. особистих селянських господарств. Провідним виробником сільськогосподарської продукції є господарства населення. Упродовж багатьох років їх питома вага у виробництві складає біля 80%. Сьогодні агропромислова політика має бути спрямована на те, щоб зробити цю галузь високоефективною та високорентабельною, а також орієнтованою на експорт української сільськогосподарської продукції. Оскільки сільськогосподарська інформація є просторовою за своєю суттю, найефективнішим інструментом для організації, аналізу та управління такою інформацією є географічна інформаційна система (далі – ГІС).

Системи управління базами даних та засоби просторового аналізу, закладені в ГІС дозволяють виявляти приховані закономірності даних. За допомогою таких засобів аналізу можна проаналізувати вплив рельєфу, характеристик ґрунту, гідрологічного режиму, внесення добрив тощо. Багато земель не використовуються взагалі, чи використовуються неефективно, часто з порушенням природоохоронного законодавства. Таким чином, за допомогою ГІС можна буде якісно реагувати на матеріали дистанційного зондування Землі, що дозволить:

- застосовувати систему ідентифікації та обліку земельних ділянок;
- здійснювати контроль за використанням земель;
- здійснювати моніторинг стану земель;
- раціонально використовувати земельні ділянки;
- здійснювати охорону земельних ресурсів;
- оптимізувати процеси обробки землі та догляду за сільгоспкультурами;
- планувати та аналізувати виробництво з урахуванням безлічі природних, економічних, технологічних, соціальних та інших факторів;

підвищити точність, однорідність, об'єктивність та частоту спостережень за посівами;

прогнозування врожаю.

Цифровізація агросектору позитивно вплине на цифровізацію сільської інфраструктури, зокрема у частині підключення сіл до високошвидкісного інтернету.

Інформатизація землеробства та сільського господарства допоможе залучити нових осіб до господарювання; підвищити інвестиційну привабливість та рівень конкурентоздатності всіх секторів економіки; розвинути нові індустрії, інноваційне підприємництво; підвищить якість та умови життя у сільській місцевості.

Аналіз стану інформатизації у галузі житлово-комунального господарства

Станом на початок 2024 року на балансі житлово-експлуатаційних підприємств Чернівецької області знаходиться 4483 житлових будинків. Централізованим питним водопостачанням забезпечено 10 з 11 міст, 7 із 8 селищ, 16 із 398 сільських населених пунктів – понад 70,2% міського та селищного населення або 363,1% населення області. Централізованим водовідведенням забезпечено 9 міст та 7 селищ – понад 65,8% міського та селищного населення або 30,4% населення області. Системами водовідведення забезпечено 2 міста та 10 сільських населених пунктів. Спостерігаються значні втрати ресурсів зношеність інженерних мереж: 1,03% теплових мереж є аварійними (2,74 км), 212,5 км (21,6%) водопровідних мереж є аварійними, що зумовлює втрати води в водопровідних мережах 12113,6 тис. м³. (54,1%); 180,6 км (30,6%) каналізаційних мереж є аварійні. Протягом останніх років підприємства-постачальники Чернівецької області впровадили офіційні вебсайти, а з 2020 року почали впроваджувати чат-боти у мобільних додатках Viber та Telegram, завдяки яким абоненти можуть ознайомитися із актуальною інформацією.

Задля задоволення інформаційних потреб обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), районних державних адміністрацій (районних військових адміністрацій) та сільських, селищних, міських рад, організацій, підприємств, суспільних об'єднань важливим є створення ГІС, що допоможе у реалізації конституційних прав громадян на основі формування та використання геоінформаційних ресурсів і сучасних геоінформаційних технологій. Геоінформаційні системи надають широкий спектр можливостей оперування та аналізу просторових даних. Це дозволяє використовувати їх у багатьох сферах, де є важливою просторова локалізація певної інформації.

Створення ГІС досягається через цілісність та взаємопов'язаність системи геопросторових даних та інструментальних засобів для вирішення завдань, пов'язаних із задоволенням визначених метою потреб і прав, а також для інформаційно-аналітичного забезпечення управління господарським комплексом області. Це повинно значно підвищити керованість процесів соціально-економічного розвитку для поліпшення якості та рівня життя населення та призвести до поступової трансформації соціального середовища в інформаційне суспільство.

Використання програмних засобів і просторової інформації ГІС, інтегрованої з іншими даними в сукупності з даними відомчих інформаційних систем, робить можливим процес підготовки рішень управлінських завдань для розвитку територіальних громад.

Засоби ГІС дозволяють моделювати поведінку різних мереж при певних розривах, стихійних явищах тощо, що дозволяє передбачити наслідки та запобігти їм, чи розробити аварійний план.

ГІС в сфері інженерних мереж виконують функції проєктування, інвентаризації, моделювання, а також інформаційної підтримки експертних оцінок і прийняття рішень. Вони також використовується для експлуатації інженерних мереж, є інформаційно-довідковими системами.

Основними особливостями ГІС такого класу є:

- наявність моделі мережі з імітацією стану елементів та ділянок мережі;
- наявність геометричного уявлення мережі на плані або карті з розмірними прив'язками, придатне для креслярського уявлення та завдань узгодження;
- наявність атрибутивного опису технічних параметрів елементів мережі;
- опис руху (життєвого циклу) мережі та її елементів.

Розвиток ГІС у галузі житлово-комунального господарства дозволить ОВВ бути ближче до споживачів і оперативно реагувати на їх звернення. До того ж, відкрита інформація про роботу житлово-комунального господарства дозволяє громадянам переконатися, що органи виконавчої влади і керуючі організації діють в їх інтересах.

Аналіз стану інформатизації у будівництві, містобудуванні та архітектурі

Проектом Стратегії «Створення геопорталу даних Чернівецької області» передбачено створення архітектури геопросторової бази даних, алгоритмів та програмно-технічного комплексу обробки первинних даних, закупівлю послуг з моніторингу та актуалізації даних про територію та об'єкти Чернівецької області за допомогою супутникового дистанційного зондування, розробку модулів аналітики та презентації результатів, інтеграцію модулів, даних та картографічної документації у форматі геопорталу з онлайн-доступом, навчання користувачів та постачальників даних, проведення інформаційної кампанії для мешканців області з метою просвітництва щодо використання відкритих даних та використання інструментів геопорталу.

Основною особливістю геопорталу є його націленість на роботу з великими обсягами даних для створення спеціалізованих галузевих і тематичних рішень у галузі містобудівного та земельного кадастру, для оперативного управління розвитком території, визначення місцезнаходження інвестиційних майданчиків, моніторингу результатів діяльності органів влади тощо.

Завдання Стратегії «Раціональне розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів» передбачає створення відповідної геоінформаційної системи містобудівного кадастру має стати інтегрованим корпоративним рішенням, яке базується на сучасних геоінформаційних технологіях зі створенням центрального сховища даних (з включенням до єдиної системи інформаційних ресурсів даних галузевих кадастрів, містобудівних кадастрів районного та міського рівня та іншої, обумовленої законодавством інформації) і визначенням єдності організаційних, технічних та технологічних принципів будування геоінформаційних підсистем різного рівня.

Геоінформаційна система повинна створюватися із застосуванням сучасних об'єктоорієнтованих геоінформаційних технологій.

У функціональному відношенні ГІС повинна забезпечувати:

накопичення спеціальної інформації в реляційній базі даних користувача й електронної картографічної основи в спеціалізованій об'єктній базі геофонду просторової інформації території;

спільне використання даних геофонду та даних користувача під час вирішення проблемних завдань управління;

візуалізацію баз даних користувача та географічних знань про територію у формі «електронного» картографічного зображення на екрані дисплея;

обробку накопичених даних різними методами й інтерпретацію результатів такої обробки у виді комп'ютерних тематичних карт (статичних і динамічних), гістограм, таблиць та інших графічних зображень;

пошук даних про об'єкти території за допомогою звертання до накопиченої та збереженої інформації через запити користувачів до даних геофонду з візуалізацією результатів у вигляді картографічного зображення на екрані дисплея;

комп'ютерний аналіз території та забезпечення користувачу можливості на основі аналізу цифрової картографічної моделі території робити висновки для прийняття рішень;

можливість моделювання, наочного відображення та виявлення закономірностей у процесах і явищах, що відбуваються в межах даної території;

виготовлення графічних (включаючи картографічні) документів інформаційного обслуговування ОМС, організацій та установ, що функціонують на заданій території, і населення;

інформаційну підтримку експертизи (використання земель, екологічної експертизи та ін.).

Використання геоінформаційних систем і технологій на рівні регіону дає змогу вирішити такі завдання як: оптимальне планування та забудову території; оптимальне розміщення та реконструкція зон виробництва, житла й відпочинку; визначення оптимального числа та розташування суспільних центрів; оптимізація системи транспорту та системи інженерного устаткування; оптимізація планів розподілу та перерозподілу житлової площі для задоволення вимог населення; оптимізація системи обліку й оподаткування об'єктів нерухомості.

Аналіз стану розвитку інформатизації у сфері цивільного захисту

У розділі 1 статті 3 Конституції України визначено, що головний принцип політики держави в галузі забезпечення прав людини і громадянина: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави».

Забезпечення необхідного рівня загальної безпеки громадян наразі постало викликом для Чернівецької області. На території Буковини знаходиться велика кількість комплексних інфраструктур, протягом усього року спостерігається інтенсивний дорожній рух, а значна кількість соціальних об'єктів, навчальних закладів, закладів охорони здоров'я із забезпечення надання первинної медико-санітарної допомоги тощо підтверджує, що ефективно вирішити питання безпеки людей без використання цифрових технологій майже неможливо.

Відповідно до підпункту 7 пункту 2 статті 19 Кодексу цивільного захисту та пункту 37 постанови Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту» (із змінами), оповіщення осіб з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями та інших маломобільних груп населення (осіб, які їх супроводжують) організовується обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією), районними державними адміністраціями (районними військовими адміністраціями), сільськими, селищними та міськими радами, власниками об'єктів із масовим перебуванням людей та керівниками підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, де працюють або можуть перебувати зазначені особи.

Об'єктові системи оповіщення забезпечують оповіщення керівників та інших працівників об'єкта, осіб, які постійно або тимчасово перебувають на території об'єкта або в його охоронних зонах, про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій. На сайті Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) представлена «Інтерактивна карта захисних споруд цивільного захисту» Чернівецької області, на яку нанесені адреси та короткий опис підземних сховищ для укриття громадян на випадок війни, а також будь-яких інших надзвичайних ситуацій, зокрема техногенного та природного характеру.

Протягом 2021 року відбулось зростання онлайн-послуг на Буковині, що надаються ОБВ, зокрема і в соціальній сфері, що запроваджувалися на центральному рівні. Органи соціального захисту населення беруть активну участь у запровадженні програмних комплексів «е-Малютко», «Монетизація одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», «Допомога поруч», «Компенсація послуги з догляду за дитиною до трьох років «муніципальна няня» тощо на регіональному рівні. Крім того громадяни мають право звертатися з різних питань, що стосуються соціальної сфери, через офіційний сайт Департаменту соціального захисту населення або через офіційну Facebook-сторінку (<https://www.facebook.com/DepSZNCV/>).

У Чернівецькій області проживають 1527 осіб з порушеннями слуху та 219 осіб із порушеннями зору. Для оповіщення зазначених груп населення необхідно передбачити застосування таких технічних засобів, що враховують диференціацію людей з обмеженими можливостями (звукові маяки, світлозвукові сповіщувачі, засоби аудіокоментування, субтитрування, сурдоперекладу, розсилки текстових повідомлень, об'єктові системи оповіщення, інші відповідні засоби).

До складу локальних систем оповіщення входять пристрої для звуко- та відеовідтворення інформації та інші технічні засоби, у тому числі абонентські радіоточки, вуличні гучномовні пристрої (сигнально-гучномовні пристрої), пристрої для запуску електросирен, системи автоматизованого виклику та інші технічні засоби.

Також, відповідно до пункту 16 вищезазначеної постанови об'єктові системи оповіщення створюються і функціонують на об'єктах підвищеної небезпеки, об'єктах з масовим перебуванням людей, в інтернатних закладах (для дітей, осіб з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями, осіб похилого віку), закладах охорони здоров'я, які мають ліжковий фонд, пенітенціарних установах, на підприємствах, в установах і організаціях УТОСу та УТОГу, на інших підприємствах, в установах і організаціях, що надають послуги особам з інвалідністю та

маломобільним групам населення, визначених місцевими обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією), районними державними адміністраціями (районними військовими адміністраціями) та сільськими, селищними, міськими радами, або за місцем роботи зазначених осіб, на промислових підприємствах, вузлових залізничних станціях, у шахтах, місцях зберігання небезпечних речовин, на яких зона можливого ураження у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій не поширюється за їх територію.

Проектування, створення (реконструкція) та забезпечення функціонування об'єктової системи оповіщення здійснюється на підставі рішення керівника об'єкта з її обов'язковою інтеграцією до відповідної місцевої та територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення. До складу об'єктової системи оповіщення входять спеціалізовані технічні засоби попередження та інформування населення в місцях масового перебування людей та інші технічні засоби оповіщення.

Варто також зазначити, що у Центрі управління нарядами поліції «102» розміщено 10 сучасних комп'ютерів, засоби телефонного та радіозв'язку, що дає змогу підтримувати постійний зв'язок з Єдиною цифровою відомчою телекомунікаційною мережею органів внутрішніх справ каналами оптоволоконного зв'язку. Вони приймають повідомлення від громадян і спрямовують патрульні наряди та слідчо-оперативні групи на виклики.

Крім цього, одним із позитивних новацій є введена система відеоспостереження – 135 камер, які встановлені в Чернівцях, на монітори Центру. Нововведення дозволяє цілодобово у режимі реального часу стежити за громадським порядком на вулицях обласного центру.

Однією із проблем стану цифрової трансформації у соціальній сфері є забезпечення вимог чинного законодавства в галузі технічного захисту інформації при її обробці, зокрема створення комплексної системи захисту інформації в інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади.

Забезпечення належного оповіщення про загрозу виникнення та виникнення надзвичайної ситуації вищезазначених осіб та виконання заходів передбачених в постанові Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту» (із змінами), можна здійснити за рахунок коштів обласного бюджету шляхом включення заходів до регіональної програми Чернівецької області.

Аналіз стану розвитку у сфері розвитку молоді та спорту

Проведений аналіз у сфері фізичної культури та спорту Чернівецької області засвідчив відсутність інформації про іміджеві проекти Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) у спортивному напрямку. Дитячі заклади не мають власних вебсайтів. У молодіжній сфері існує необхідність упровадження електронних конкурсів з визначення програм, проєктів, заходів розроблених інститутами громадянського суспільства, яким надається фінансова підтримка.

Основним потенціалом розвитку сфери фізкультурно-спортивних послуг є координація та об'єднання ресурсів, на регіональному та місцевому рівнях.

До числа особливо важливих характеристик управління можна віднести прозорість управлінських процедур. Говорячи про прозорість управлінських процедур ми маємо на увазі: чіткість функціональності органів управління; відкритість підготовки та реалізації рішень; доступ до інформації про функціонування та розвиток фізичної культури та спорту тощо.

У відповідності з пріоритетом розвитку масової участі населення в фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходах, фізичне виховання дітей дошкільного віку, а також навчання в освітніх установах становить найважливіший напрям соціальної політики органів місцевого самоврядування. Тому останні за участю фізкультурно-спортивних, профспілкових, молодіжних та інших організацій реалізують програми, в яких передбачаються заходи щодо підвищення якості фізичного виховання на основі обов'язкових нормативних вимог фізичної підготовленості у дошкільних та інших освітніх установах, дитячих оздоровчих, молодіжних і спортивних таборах.

Завдяки Програмі «Велике будівництво», ініційованій Президентом України Володимиром Зеленським, відбувається оснащення двох великих стадіонів в області, планується розширення та реконструкція діючих спортивних споруд, будівництво нових спортивних споруд для проведення фізкультурно-оздоровчої роботи та підготовки спортивних резервів, введення додаткових навчальних і спортивних занять у закладах освіти, за погодженням з сільськими, селищними та міськими радами.

У молодіжній сфері існує необхідність впровадження електронних конкурсів з визначення програм, проектів, заходів розроблених інститутами громадянського суспільства, яким надається фінансова підтримка. Згадані конкурси передбачено відповідними обласними програмами, але очікується запуск програмного модуля «Е-конкурси» на порталі Взаємо.Дія. Також існує необхідність забезпечення дитячих закладів підключенням до широкосмугового інтернету та посприяти створенню власних вебсайтів.

Загалом по галузі: існує проблема створення онлайн-платформи для забезпечення взаємодії, проведення засідань та зустрічей, обміну ідеями та технологіями між представниками держави, бізнесу та науковцями з метою координації зусиль щодо підвищення рівня залученості населення до оздоровчої рухової активності та створення Єдиної онлайн-платформи з даними про існуючі діючі громадські організації із достовірними контактними даними та адресами для майбутньої співпраці з ними; необхідне навчання для підвищення цифрової компетенції (користування соціальною мережею «TikTok» для залучення до діяльності активної молоді, навчання користуватися інструментами Facebook, а саме Facebook Ads Manager для навчання структурного підрозділу запускати таргетингову рекламу, тим самим промоціювати заходи, що проводяться управлінням) працівників, що займаються розвитком молоді та спорту; існує проблема створення електронного «Єдиного календарного плану спортивних заходів» з бюджетуванням; є необхідність створення порталу з інформацією про грантові проекти, програми стажування та навчання за кордоном та інші можливості для учнів, студентів та молодих вчених; невідповідність стану цифровізації сфери спорту та фізичної культури сучасним тенденціям розвитку спорту у світі; відсутня комп'ютерна техніка, сервери; недостатня цифрова грамотність працівників галузі (особливо управлінців).

Для повноцінної життєдіяльності населення всієї області в цілому, необхідно й надалі розвивати та модернізувати принципи системи управління, а також належним чином стежити за дотриманням прийнятих нею заходів.

Аналіз стану розвитку інформатизації у сфері відкритих даних

Відкриті дані сприяють контролю за прозорістю й ефективністю місцевих органів влади. Перелік незадіяних приміщень комунальної власності, які можуть бути передані в користування, особливо, коли ці дані нанесено на інтерактивну карту, спрощують пошук нежитлових приміщень для оренди. Дані про розклад руху громадського транспорту, його місце перебування у режимі реального часу, а також про перевізників і самі транспортні засоби стають основою для створення мобільних додатків для пересування містом.

Перелік навчальних закладів, дані про них і, наприклад, про черги дітей у дошкільні навчальні заклади дозволяють створювати електронні черги та системи онлайн-запису. Це лише декілька найпростіших прикладів, тоді як прикладом складної багаторівневої інтеграції різних типів даних можуть бути так звані «розумні міста». Водночас публікація згаданих вище та багатьох інших даних, хоч і не без обмежень, може також сприяти дослідженню міст, розробці більш ефективних міських політик і поліпшенню якості життя мешканців.

На Єдиному державному порталі відкритих даних (<https://data.gov.ua>), розміщений рекомендаційний перелік основних наборів даних: <https://data.gov.ua/pages/835-rec-index>.

Більшість всіх розпорядників Чернівецької області не розміщують і не оновлюють набори даних, які підлягають оприлюдненню та які перебувають під їх керівництвом. Значна кількість органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування не зареєстровані і не завантажують та/або не оновлюють набори даних на вебресурсі <https://data.gov.ua/>. Таким чином, вимоги законодавства про відкриті дані в Чернівецької області не виконуються, або виконуються не в повній формі. Такі дії створюють несприятливі умови для розвитку прозорості у сфері відкритих даних.

Своєчасне оновлення відкритих даних дасть змогу користувачам завантажувати актуальні дані з відкритих джерел, обробляти та створювати будь-які програмні продукти, візуалізації, додатки тощо.

Найпопулярніші рішення для аналізу та візуалізації на основі відкритих даних, які можуть бути використані органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування — це Google Looker Studio, Microsoft Power BI. Ці інструменти нададуть чітку та зрозумілу інформацію, що не зможуть передати звичайні документи та таблиці.

Аналіз стану розвитку інформатизації у сфері освіти

Якісні зміни у вітчизняному освітньому просторі неможливі без глобальних трансформацій і цифровізації — впровадження сучасних цифрових технологій. Швидкий розвиток у світі ІКТ дозволяє говорити про те, що нині вони є одним із найрозповсюдженіших засобів діяльності людини. Ці технології впливають на формування методів і способів діяльності та мислення людини за допомогою існуючих глобальної і корпоративних комунікаційних мереж, які невпинно

розвиваються, відкривають нові можливості спілкування й отримання інформації. ІКТ поступово, активно і невідпинно вкраплюються й інтегруються в усі сфери діяльності людини та суспільства, стають могутнім каталізатором і визначальним джерелом їх об'єктивного розвитку.

У Чернівецькій області функціонує 395 закладів загальної середньої освіти. Усі заклади загальної середньої освіти області підключені до мережі Інтернет, з них 309 закладів підключені до мережі Інтернет зі швидкістю понад 100 Мбіт/с.

У школах Чернівецької області, за результатами збору інформації SMART-методом, який проводився наприкінці грудня 2020 року, найвищий показник середньої швидкості доступу до мережі Інтернет по Україні – 66,16 Мбіт/с.

Освітній процес в області забезпечується 12 919 одиницями комп'ютерної техніки, 263 заклади загальної середньої освіти мають класи, в яких використовується інтерактивні поверхні, проектори, інтерактивні дошки.

З метою покращення матеріально-технічної бази закладів ЗЗСО у 2019 році виділено та освоєно кошти на послуги з доступу до Інтернету для 411 закладів у загальній сумі 14 115,4 тис. грн відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 року № 319 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти» (із змінами).

Разом із тим, з метою забезпечення якісною та сучасною комп'ютерною технікою закладів освіти існує потреба у заміні 1189 комп'ютерів, які не працюють належним чином.

Кількість комп'ютерів в у ЗЗСО	Кількість портативних комп'ютерів, ноутбуків, нетбуків	Кількість планшетів	Усього комп'ютерної техніки у ЗЗСО	Кількість комп'ютерів, які не працюють	Кількість комп'ютерів, термін придбання яких становить понад 5 років
1	2	3	4	5	6
8457	3770	692	12919	1189	4907

До кінця 2021 року, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 року № 403 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на заходи, спрямовані на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками під час навчального процесу у закладах загальної середньої освіти» (із змінами), для Чернівецької області було здійснено розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання ноутбуків для педагогічних працівників комунальних закладів загальної середньої освіти та їх філій для організації дистанційного навчання, інших форм здобуття загальної середньої освіти з використанням технологій дистанційного навчання у сумі 25201,0 тис. грн. За ці кошти та кошти місцевих бюджетів як співфінансування, закуплено 1450 одиниць ноутбуків (потреба за оперативними даними громад становила 1800 одиниць). Крім того, за рахунок коштів, зекономлених на тендерних торгах, додатково придбано ще 101 ноутбук.

Завдяки автоматизації процесу навчання та контролю набутих знань в закладах освіти області, впроваджують «Електронний щоденник» та «Електронний журнал». Зокрема, на даний час у 346 закладах освіти області ведуться електронні журнали та електронні щоденники на платформах:

E-schools.info у 192 закладах освіти;

NZ.UA у 154 закладах освіти.

Інститутом модернізації змісту освіти ініціюється реалізація Всеукраїнського експерименту «Впровадження електронного журналу “Атомс” у ЗЗСО» на платформі «Атомс».

У рамках упровадження інклюзивної освіти в закладах загальної середньої освіти Чернівецької області облаштовано 73 ресурсні кімнати.

ІТ-спеціалістів у Чернівецькій області готують у трьох вищих навчальних закладах:

Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича (Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук, факультет математики та інформатики);

Буковинському університеті (факультет комп'ютерних систем і технологій);

Чернівецькому факультеті НТУ «ХПІ» (комп'ютерна інженерія).

Також на території адміністративного центру області діють ІТ-школи:

SoftServe IT Academy (NET, Java, Web UI, C++, DevOps, iOS, QC, ATQC, DataBases, UX);

Circle Web Academy (JavaScript, PHP, QA, UX/UI, SEO);

КА «Шаг» (розробка ПЗ, комп'ютерна графіка та дизайн, мережеві технології та системне адміністрування).

Дистанційне навчання в школах здійснюється за допомогою технологій Google Classroom, Google Meet, Zoom, Jitsi. Meet, Moodle, освітніх проєктів та порталів: «Всеукраїнська школа онлайн», відеоуроків «Вчимося разом» на телеканалах «ТВА», «Рада», «ЗНО на 200» – телеканал «Промінь», «Vseosvita», порталу «Мій клас» освітнього проєкту «На урок», «Educational Era», «Prometheus», науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», інтерактивної онлайн-платформи «Вчи.Юа», сайтів школи, сайту «Je parle francais» для румуномовних учнів, мобільних додатків-месенджерів (WhatsApp, Viber, Skype), груп у соціальних мережах (Facebook, Instagram) а також загальнодержавного освітянського проєкту «Всеукраїнська школа онлайн».

Заклади дошкільної освіти забезпечені комп'ютерною технікою. Для організації дистанційної освіти проводилось навчання для вихователів закладів дошкільної освіти з використання платформи «НУМО» та чат-ботів у Viber, Telegram, з метою подальшого навчання батьків.

Підготовку освітян області до здійснення дистанційної та змішаної освіти, ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій здійснено КЗ «Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області» (далі – ІППОЧО), а саме:

проведено лекції з підвищення цифрової грамотності: «Інформаційні технології та мультимедійні засоби для пошуку інформації», «Використання Google-сервісів в навчальному процесі», «Ефективність використання відкритих (онлайн) сервісів в управлінській роботі керівника закладу освіти», «Використання онлайн-сервісів у навчальному процесі», «Використання хмарних технологій в управлінській та

освітній діяльності», «Сучасні онлайн-інструменти побудови освітнього процесу» та ряд інших;

здійснено апробацію навчальних платформ дистанційного навчання та проведення онлайн-уроків на цифрових платформах GoogleMeet, Jitsi.Meet, Zoom.

З метою забезпечення ефективного професійного зростання педагогів за всіма зазначеними компетентностями у нормативно-правових документах і гнучкого адаптування до змін та викликів сьогодення ІППОЧО оновлено програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників та керівних кадрів закладів та установ освіти, включивши близько 30 тем, що сприяють формуванню цифрової компетентності та інформаційно-комунікаційної грамотності: «Інформаційно-цифрова компетентність педагогів та формування здатності критично оцінювати інформацію та оперувати нею у професійній діяльності», «Основи кібербезпеки для вчителя», «Google сервіси для навчально-виховного процесу. Google-диск, Google-документи, Google блог та ін.», «Візуалізація як спосіб розвитку навчально-пізнавальних та інформаційних компетентностей», «Візуалізація як спосіб розвитку навчально-пізнавальних та інформаційних компетентностей», «Цифрові навички вчителя початкових класів», «Інформаційні технології та мультимедійні засоби для пошуку інформації», «Людина і гуманітарна освіта в контексті викликів сучасної цифрової культури», «Використання програм Microsoft Office у професійній діяльності вихователя», «Рамка цифрових компетентностей громадянина», «Ефективне управління часом: Google Групи для масової email-розсилки листів. Автоматичне оцінювання результатів навчання», «Використання хмарних технологій в управлінській та освітній діяльності», «Вебресурс педагога: теорія і практика» та ін.

Започатковано проведення освітянських «Онлайн-марафонів», у рамках яких проводяться онлайн-курси за вибором, що дають можливість удосконалити навички володіння різними методиками та сучасними технологіями навчання, серед яких спецкурси «Застосування моделей змішаного та дистанційного навчання в освітньому процесі», «Інтерактивне онлайн викладання в ZOOM», «Проектування системи домашніх завдань у сучасній школі», «Формування інфомедійної грамотності під час вивчення природничих дисциплін», «Вступ до кібербезпеки».

Із переходом закладів освіти у дистанційний режим навчання школярів у березні 2020 року гостро виникла проблема володіння педагогами дистанційними технологіями навчання. У рамках підвищення цифрової грамотності педагогів області ІППОЧО за ініціативи та підтримки Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) впродовж квітня-травня було організовано регіональну онлайн-школу для вчителів і батьків з підвищення медіаграмотності та цифрової компетентності.

Усього проведено 20 занять, які відвідало більше 900 вчителів, 300 батьків та 100 вихователів. До роботи школи залучалися науково-методичні працівники ІППОЧО та кращі вчителі інформатики закладів освіти області та психологи.

З ініціативи Департаменту освіти і науки ІППОЧО розроблено ряд заходів, спрямованих на підготовку та просвітницьку роботу щодо забезпечення готовності всіх учасників освітнього процесу працювати в умовах різних рівнів епідемічної небезпеки: «зеленої», «жовтої», «помаранчевої» та «червоної».

У регіонах на базі визначених базових закладах проводилися регіональні навчальні сесії з 15 по 25 вересня 2020 року щодо підвищення рівня цифрової компетентності та володіння технологіями дистанційного навчання педагогів.

У рамках регіональних навчальних сесій працювали групи вчителів за різними рівнями володіння ІКТ. Розроблена навчальна програма, яку пропонує ІППОЧО, дає можливість організувати навчання для вчителів із початковим рівнем та достатнім рівнем володіння ІКТ.

Упродовж 2020 року проведено онлайн-школу фахової майстерності для молодих та малодосвідчених працівників психологічної служби системи освіти області «Практичні засади психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній школі».

Задля популяризації події був створений вебсайт за посиланням: <https://sites.google.com/view/ippobuksid2021/>, на якому можна детальніше ознайомитися із проведеними заходами.

24-26 березня 2021 року у рамках Європейського тижня цифрової грамотності відділом цифрового розвитку апарату Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) спільно з Департаментом освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) проведено інформаційну кампанію «Медіабезпека в Дії».

Учнівська та студентська молодь взяла участь у флешмобі «#Я_в_Дії», під час якого учасники поділились своїм результатом проходження національного тесту на цифрову грамотність у соціальних мережах.

У рамках зазначеного заходу, з метою популяризації цифрових навичок суспільства, здійснено трансляцію онлайн-тренінгів на Facebook-каналі Департаменту освіти за тематиками: «Медіаграмотність», «Онлайн-безпека», «STEM-освіта».

Упродовж 14-15 квітня 2021 року проведено «Школу лідерів» учнівського самоврядування «Кібербезпека в дії». Молоді лідери отримали навички фільтрування інформації, кібербезпеки, ведення блогів, правильного висвітлення інформації; представники кіберполіції та ювенальної превенції розповіли про можливі наслідки та відповідальність при неправильному користуванні комп'ютерними технологіями.

У закладах освіти Чернівецької області організовано заходи, направлені на підвищення рівня обізнаності батьківської, учнівської та педагогічної спільнот щодо небезпек в Інтернеті, формування культури нетерпимого ставлення до порушення прав, свобод, створення умов для безпеки дитини в цифровому середовищі.

Упродовж листопада 2021 року працівників сфери освіти, батьківську та студентську громадськість ознайомлено з діяльністю платформ «Дія.Цифрова освіта» та Всеукраїнська школа онлайн, забезпечено реєстрацію учасників освітнього процесу на зазначених ресурсах. Разом із тим, на 67 інформаційних порталах системи освіти області розміщено посилання на зазначені сайти. Педагогічна спільнота долучилась до складання національного тесту з цифрової грамотності «Цифрограм для вчителів» та пройшли навчання щодо встановлення та використання застосунку «Дія».

У закладах освіти Буковини проведено години спілкування з питань безпечного користування інтернетом серед учнів за темами: «Безпечний Інтернет», «Базові

цифрові навички та медіаграмотність», конкурси малюнків та плакатів; у шкільних бібліотеках та медіатеках здійснено виставку літератури з правильності користування інтернетом «Вивчаємо Всесвітню мережу».

З метою виховання національної свідомості студентів викладачами закладів вищої освіти використовується цикл науково-розважальних передач «Україна: забута історія», який оповідає про видатних діячів та історичні події. Також педагогами економічних дисциплін розроблено інтелект-карти, а викладачі мистецького напрямку практикують проведення віртуальних екскурсій.

19 листопада 2021 року творчою групою викладачів закладів фахової передвищої та вищої освіти проведено майстер клас у змішаному (очно-дистанційному) форматі щодо застосування цифрових інструментів в педагогічній діяльності. Освітян ознайомлено з можливостями віртуальної дошки Padlet для організації навчальної діяльності студентів як у змішаній, так і дистанційній формі навчання. Також розглянуто можливості онлайн-дошки Jamboard. Учасники майстер класу випробували його можливості та переваги, взяли участь у виконанні спільного завдання за допомогою вказаного ресурсу.

На сайтах закладів позашкільної освіти опубліковано статті з корисними порадами щодо використання цифрових сервісів і рішень (за сприяння команди Дія.Цифрова освіта).

Вихованці гуртків КЗ «Чернівецький обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді» взяли участь у Всеукраїнському конкурсі «#StopFake» (освітня платформа «На Урок»).

Проведено кампанію «16 днів проти насильства» і у рамках зазначеного, з учнівською молоддю проводяться заходи, зокрема з протидії секстингу, кібергрумінгу, харасменту тощо. Разом з тим, заклади проводять «Тижні безпечного інтернету», де також розглядаються зазначені теми.

З метою створення системи розвитку електронної освіти на базі закладів освіти області необхідно продовжити роботу щодо:

- розбудови сучасної інфраструктури, модернізації законодавчої площини, а також підготовки кваліфікованих фахівців, котрі володіють цифровими компетентностями;
- постійного оновлення, застарілого комп'ютерного обладнання;
- забезпечення шкіл сучасними предметними кабінетами та лабораторіями;
- підключення всіх шкіл до широкосмугового доступу до мережі Інтернет;
- активного впровадження та ведення електронних підручників, журналів, щоденників з використанням безкоштовної освітньої платформи МОНУ, що без перебільшень, має свої переваги у разі переведення учнів на дистанційне навчання.

Питання організації та проведення інформаційно-просвітницьких заходів для захисту дітей в цифровому середовищі перебуває на контролі обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації).

Аналіз стану розвитку інформатизації в сфері комунікації

Ефективна комунікація між органами державної влади та громадянським суспільством є важливим проявом демократичного розвитку країни. Через комунікацію відбувається зворотній зв'язок, коли уряд може краще інформувати про свою діяльність суспільство, а також дізнається про оцінку цієї діяльності з боку

активних верств населення, що їх представляють інституції громадянського суспільства. З другого боку, беручи до уваги, що цілями громадських організацій є реалізація й захист інтересів певних груп населення, які вони представляють, комунікація з органами влади для них є одним із найважливіших механізмів реалізації цих інтересів. Здійснюючи зворотній вплив на органи державної влади, громадські організації інформують їх про суспільні настрої та бажання й лобіюють інтереси населення, здійснюють моніторинг державної політики в плані ефективної реалізації цих інтересів.

Поряд з цим, в епоху всеохоплюючої «діджиталізації» комунікація не зовсім відповідає сучасним потребам та вимогам суспільства – сьогодні громадське життя характеризується певним напруженням в різних сферах, а також відсутністю налагодженого комунікативного процесу. Суттєвого значення також набувають комунікативні відносини між органами місцевого самоврядування та громадськими об'єднаннями.

Ефективність демократії має пропорційну залежність від результативності комунікативного процесу. Саме на рівні територіальної громади такий процес може і повинен розвиватися та вдосконалюватися. З одного боку, тісна взаємодія з громадянами, яка допомагає владі приймати оптимальні рішення, може здійснюватися саме на місцевому рівні. З іншого – демократична модель публічного управління вимагає активної участі громадян.

Усі учасники комунікативних відносин на засадах партнерської взаємодії можуть значно збільшити ефективність комунікацій, що призведе до якісно нового рівня громадсько-політичного й суспільного діалогу. Це, безсумнівно, можливо лише за умови рівноправної двосторонньої комунікації.

Відносини між сільськими, селищними та міськими радами і міжнародними недержавними організаціями дозволяють за наявності розвинутого комунікативного потенціалу досить ефективно вирішувати проблеми місцевого розвитку на локальному рівні. Усі форми безпосередньої участі громадян є взаємодоповнюючими і взаємозалежними, особливо їхні новітні видозміни й увесь арсенал Е-комунікацій.

Тому особливої уваги потребує аналіз існуючих навчальних програм у сфері комунікастики, розробка нових навчальних програм для підготовки і перепідготовки працівників місцевого самоврядування та додаткове професійне навчання персоналу сільських, селищних, міських рад, що спрямовано на підготовку нової управлінської еліти за європейськими стандартами.

З метою підвищення комунікації з населенням на офіційному порталі Чернівецької обласної державної адміністрації представлені засоби зворотного зв'язку, а також представлена версія для осіб з порушеннями зору.

Для повної відкритості забезпечити модернізацію засобів відеоконференцзв'язку та забезпечення доступності онлайн-трансляцій засідань обласної ради для кожного громадянина як у режимі реального часу, так і у записі, які будуть розміщені на окремій сторінці офіційного сайту обласної ради. З офіційними вебресурсами органів місцевого самоврядування ситуація набагато гірша, оскільки інформація на них оновлюється з низькою періодичністю, інформація не завжди описує події й не є корисною для населення та бізнесу.

Необхідно удосконалити механізм регулювання процесу обміну інформацією, зокрема впровадити принцип партнерської взаємодії, що передбачає не тільки

інформування населення, а і налагодження ефективного зворотного зв'язку, проведення відповідної роз'яснювальної роботи, встановлення громадського контролю за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування. У зв'язку з цим існує нагальна потреба у розробленні основних засад державної комунікативної політики, впровадження стандартів інформаційного обміну між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, засобами масової комунікації і громадськістю. Для швидкого впровадження та ефективної комунікації необхідно запровадити щорічний Регіональний Форум Цифровізації, метою якого буде задоволення запиту діалогу між владою та громадою в сенсі налагодження комунікацій на місцевому та регіональному рівнях із представниками територіальних громад області, які реформовані в результаті децентралізації і тепер мають по-новому опановувати діяльність громадського сектору.

Аналіз інформатизації у Державному архіві області

На сьогодні на офіційному вебсайті Державного архіву Чернівецької області оцифровано та оприлюднено 2 дорадянських фонди. У рамках реалізації архівами спільного проєкту з Генеалогічним товариством Юта, США держархівом визначено 7 фондів (загальна кількість аркушів: більше 1 млн), які оцифровуватимуться в найближчі два роки. Отримані цифрові копії зберігатимуться в архіві для подальшого опрацювання з метою створення пошукової системи до них для використання в довідковій роботі та організації доступу до них через мережу Інтернет шляхом розміщення на офіційному вебсайті. Окрім архівних справ триває оцифрування довідкового апарату та документів Національного архівного фонду (НАФ).

Вживаються заходи щодо технічного захисту інформації, яка обробляється в архіві. Зокрема, проведено спрощену процедуру закупівлі послуги щодо розробки, впровадження, організації проведення державної експертизи комплексної системи захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі для відправки звітної документації у контролюючі органи через програмне забезпечення M.E.Doc або аналог, який має дійсний експертний висновок Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (КСЗІ ІТС класу «3», 1 ПЕОМ) у відповідності до вимог НД ТЗІ України на суму 185,9 тис. грн (у тому числі 35,9 тис. грн для завершення робіт та введення в експлуатацію комплексної системи захисту інформації відповідно до вимог НД ТЗІ України).

Установа Держархіву потребує модернізації та розширення функціональних можливостей вебсайту. Держархів Чернівецької області недостатньо забезпечений копіювальною, комп'ютерною технікою, ліцензійним програмним забезпеченням, потребують фінансування заходи щодо забезпечення технічного захисту інформації.

Для реалізації одного з пріоритетних завдань Державної архівної служби України цифровізації усіх процесів архівної справи та діловодства необхідно придбати сучасні технічні засоби для оцифрування документів.

З початку 2021 року проведено перевірку наявності та стану документів у 77 фондах дорадянського періоду загальною кількістю 41951 одиниця зберігання документів. Також було перевірено 3 одиниці зберігання унікальних документів.

Зокрема за III квартал 2021 року перевірено 15634 одиниці зберігання документів у 6 фондах. У фондах Держархіву області зберігаються архівні документи від XV-XVIII ст до сучасності.

Державним архівом Чернівецької області надається 49 послуг, з них: 13 послуг надається безоплатно, 36 послуг надаються на платній основі.

Збільшення серверних потужностей необхідно також для створення електронного архіву, де будуть зберігатися документи систем електронного документообігу органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області та зберігатимуться оцифровані архівні фонди, обсяг яких постійно зростає.

Результати аналізу стану цифрового розвитку Чернівецької області

Аналіз сучасного стану інформатизації або цифрового розвитку області дозволяє визначити такі основні проблеми, що потребують вирішення:

низький рівень організаційного забезпечення впровадження інформаційних технологій на обласному рівні (відсутність повноцінних структурних підрозділів в обласній державній адміністрації (обласній військовій адміністрації) та обласній раді, що забезпечують реалізацію регіональної політики з розвитку інформаційного суспільства та е-урядування в області);

відсутність підрозділів з питань цифрового розвитку в більшості сільських, селищних та міських рад;

проблеми з кількістю та фаховим рівнем штатних працівників, на яких покладено додаткові обов'язки щодо підтримки технічного стану комплексу програмно-технічних засобів;

відсутність єдиної регіональної інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури органів влади Чернівецької області;

велика кількість морально та фізично застарілої комп'ютерної техніки в обласній державній адміністрації (обласній військовій адміністрації), районних державних адміністраціях (районних військових адміністраціях), сільських, селищних та міських радах;

недостатнє оснащення органів місцевого самоврядування програмно-технічними засобами та нераціональне їх використання;

низький рівень використання відкритого програмного забезпечення, значна доля програмного забезпечення, що потребує легалізації;

недостатня компетентність державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, представників громадських об'єднань, а також громадян щодо використання технологій е-урядування та е-демократії;

недостатній рівень гарантування інформаційної безпеки інформаційно-телекомунікаційних систем, що використовуються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

цифрова нерівність у використанні інформаційно-телекомунікаційних технологій органами влади на обласному та районному рівнях;

невпорядкованість інформаційних відносин, що простежуються у стосунках органів виконавчої влади під час організації інформаційної взаємодії;

обмежені можливості обласного бюджету для фінансування процесів інформатизації та практична відсутність їх фінансування з державного бюджету;

відсутність доступної геоінформаційної системи регіону для забезпечення необхідною інформацією сфер містобудування, житлово-комунального господарства, АПК, екології, транспорту тощо;

відсутність системи екстреної допомоги населенню з єдиним телефонним номером та єдиної технологічної платформи інтернет-застосунків (електронна пошта, соціальні засоби, месенджери).

Зазначені проблеми потребують системного вирішення, що може бути досягнуто в рамках реалізації комплексу взаємопов'язаних заходів та завдань Програми. Програма має забезпечити необхідні умови для подолання негативного впливу вищезазначених факторів і зосередити зусилля та фінансові ресурси на першочергові завдання впровадження інформаційних технологій для ефективної роботи органів влади.

IV. Мета, пріоритетні напрями та завдання інформатизації регіону

Головна мета Програми: сприяння сталому соціально-економічному та людському розвитку, зокрема впровадження зручних форм комунікації обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), районних військових адміністрацій (районних військових адміністрацій), сільських, селищних та міських рад з населенням та суб'єктами господарювання, забезпечення громадян своєчасною та повною інформацією в усіх сферах життєдіяльності регіону через упровадження інноваційних підходів, інструментів та технологій е-урядування, розвитку інфраструктури відкритих даних, інших сучасних інформаційно-комунікаційних технологій шляхом модернізації системи публічного розвитку інфраструктури відкритих даних, телекомунікаційного середовища та забезпечення рівності громадян незалежно від місця їх проживання в дотриманні їх конституційних прав.

Цілями Регіональної програми є:

- подолання цифрового розриву шляхом розвитку телекомунікаційної інфраструктури, а саме сприяння в організації широкосмугового доступу населення до мережі Інтернет;

- підтримка розвитку спроможності територіальних громад через використання сучасних інформаційних технологій та впровадження типових рішень;

- упровадження нових та підвищення якості існуючих електронних сервісів, зокрема за критеріями доступності та зручності;

- прискорення процесу розробки та впровадження сучасних телекомунікаційних та цифрових технологій у сферах публічного управління, освіти, науки, охорони здоров'я, культури, екології тощо;

- удосконалення та підтримка стану інформаційної безпеки інформаційно-телекомунікаційних систем органів публічного управління області;

- технічна підтримка та модернізація існуючих автоматизованих інформаційно-комунікаційних систем, що використовуються органами публічного управління області;

- забезпечення цифровими навичками та компетенціями публічних службовців і громадян, зокрема шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та безперервності навчання.

Пріоритетними напрямами Програми є:

- організаційне та методичне забезпечення Програми;

- впровадження технологій е-урядування в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування області;

- створення інфраструктури відкритих даних;

- розвиток телекомунікаційної інфраструктури в регіоні та організація захисту інформації;

- забезпечення новими цифровими можливостями.

Завдання та заходи Програми відповідно до пріоритетних напрямків:

- упровадження цифрового розвитку та цифровізації області;

поліпшення соціально-економічних та екологічних умов життя населення;
забезпечення рівності громадян незалежно від місця їх проживання в дотриманні їх конституційних прав, зокрема, шляхом розвитку телекомунікаційного середовища регіону;

доступ громадян та суб'єктів господарювання до необхідної та повноцінної інформації в усіх сферах життєдіяльності;

розширення доступу до інформації про діяльність органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування області, зокрема територіальних громад, та надання можливості безпосередньої участі, як інститутів громадянського суспільства, так і громадян у процесах прийняття управлінських рішень;

розвиток інфраструктури відкритих даних;

упровадження інноваційних підходів, інструментів і технологій е-урядування та е-демократії шляхом модернізації системи публічного управління соціально-економічного розвитку регіону;

сприяння зростанню економічного потенціалу області.

1. Організаційне та методичне забезпечення Програми:

проведення оцінювання стану цифрового розвитку області (територіальних громад, міст, селищ та сіл) за визначеними показниками;

координація робіт з інформатизації області;

сприяння формуванню потреб населення у використанні цифрових технологій та розвитку відповідних цифрових компетенцій, у тому числі шляхом виготовлення та розповсюдження мультимедійної та друкованої продукції тощо;

організація навчання цифровим навичкам, розвиток інформаційної безпеки мешканців області, державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування;

проведення конференцій, регіональних семінарів, круглих столів, відеоконференцій за участю керівників органів влади, науковців, представників громадських організацій та бізнес-структур щодо впровадження новітніх інформаційних технологій, е-урядування, е-демократії тощо.

2. Упровадження технологій е-урядування в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування області:

упровадження систем електронного документообігу та підключення до системи електронної взаємодії органів виконавчої влади;

забезпечення сільських, селищних та міських рад типовими цифровими рішеннями.

3. Створення інфраструктури відкритих даних:

сприяння створенню та розвитку платформ та офіційних сайтів або порталів органів місцевого самоврядування, їх модернізація та технічна підтримка;

заходи щодо формування наборів відкритих даних та їх публікації на власних вебсайтах та Єдиному державному порталі відкритих даних (<https://data.gov.ua/>).

4. Розвиток телекомунікаційної інфраструктури в регіоні та організація захисту інформації:

розвиток широкопasmового доступу до мережі Інтернет у соціальних закладах, віддалених населених пунктах;

побудова та модернізація локальних обчислювальних мереж або структурованих кабельних систем;

підтримка безперервного функціонування існуючих інформаційних та телекомунікаційних мереж та сервісів.

організація захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області.

5. Забезпечення новими цифровими можливостями:

сприяння реалізації інформаційної кампанії щодо переваг використання інструментів е-демократії;

упровадження систем електронної освіти у закладах загальної середньої освіти: ведення шкільних електронних журналів та щоденників;

сприяння запровадженню комплексної послуги «є-Малютко» у Чернівецькій області;

стимулювання відкриття центрів підтримки підприємництва разом з консалтинговими зонами «Дія.Бізнес» у сільських, селищних та міських радах з метою розвитку бізнесу, збільшення надходження інвестицій;

запровадження комплексної інформаційної системи Чернівецької області.

V. Очікувані результати виконання Регіональної програми

Найважливішими наслідками інформатизації, які визначають успіх у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку, є впровадження технологій е-урядування та побудова сучасної системи регіонального управління, розвиток телекомунікаційного середовища, пріоритетних напрямів економіки та соціальної сфери, створення потужних інформаційних ресурсів, надання електронних адміністративних послуг, отримання громадянами рівного якісного доступу до інформації про послуги закладів освіти, охорони здоров'я, державних та комунальних установ, сприяння становленню інформаційного суспільства.

Результати виконання Програми будуть спрямовані на вирішення таких завдань: розвиток інформаційної інфраструктури Чернівецької області та забезпечення умов для її безпечного функціонування;

подальший розвиток телекомунікаційного середовища області;

об'єднання всіх місцевих органів влади корпоративною мережею зв'язку, що дасть можливість забезпечити їх у повному обсязі послугами електронної пошти, доступом до мережі Інтернет та інформаційних ресурсів області;

розвиток систем е-документообігу в сільських, селищних та міських радах та сприяння впровадженню систем е-документообігу в органах місцевого самоврядування;

запровадження е-послуг у рамках власних повноважень органів місцевого самоврядування;

упровадження сервісів для громадян у сфері освіти, охорони здоров'я, культури тощо;

упровадження е-демократії для залучення громадян;

упровадження єдиного регіонального інформаційного вебпростору області з типовими вебсайтами органів влади регіону;

забезпечення безперервного функціонування регіональних електронних інформаційних ресурсів.

Виконання заходів Програми, впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери діяльності дозволять забезпечити подальший розвиток цифрової економіки та інформаційного суспільства у Чернівецькій області,

інтегрувати область до світового інформаційного простору, забезпечити сталий економічний розвиток.

VI. Моніторинг та проведення оцінки результативності виконання Регіональної програми

Моніторинг виконання Регіональної програми здійснюється шляхом збору та аналізу інформації на підставі звітів відповідальних за виконання заходів Регіональної програми. Щоквартально до 05 числа місяця, наступного за звітним періодом, відповідальні за виконання заходів Регіональної програми інформують відповідального виконавця Регіональної програми про хід виконання завдань, проектів, робіт з інформатизації.

Щорічно до 31 січня року, що настає за звітним, відповідальні за виконання заходів Регіональної програми інформують керівника Регіональної програми про результати виконання заходів Регіональної програми у звітному році за пріоритетними напрямками та досягнення цільових значень індикаторів виконання Регіональної програми.

Відповідальним виконавцем Регіональної програми Управлінням цифрового розвитку, цифрових трансформацій та технічного захисту інформації апарату обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) формується звіт про виконання програми щорічно на сесії Чернівецької обласної ради та до 01 березня року, наступного за звітним, надає Департаменту регіонального розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) звіт про виконання Регіональної програми згідно з Додатком 5 Порядку формування, фінансування і моніторингу виконання регіональних (комплексних) програм та включення їх до щорічних програм соціально-економічного розвитку Чернівецької області, затвердженого рішенням VI сесії Чернівецької обласної ради V скликання від 03 серпня 2006 року № 80-6/06 «Про Порядок формування, фінансування та моніторингу виконання регіональних (комплексних) програм», та пояснювальну записку про роботу учасників бюджетної програми з її виконання.

Відповідальний виконавець Регіональної програми до 01 березня року, наступного за звітним, подає генеральному замовнику звіту про-результати виконання Регіональної програми за попередній рік за формою згідно з додатком до Порядку здійснення моніторингу та проведення оцінки результативності виконання Національної програми інформатизації та її складових, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2024 року № 119 «Деякі питання Національної програми інформатизації».

**Заступник голови обласної державної
адміністрації (заступник начальника
обласної військової адміністрації) з
питань цифрового розвитку, цифрових
трансформацій та цифровізації (CDTO)**

Валентин ПАБАТ

Додаток 1
до Регіональної програми інформатизації
«Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки

Перелік завдань, проектів, робіт з інформатизації на три роки

№ п/п	Назва завдання	Назва проекту, робіт з інформатизації	Відповідальні за виконання	Строки виконання	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, тис. грн				Очікувані результати (результативні показники)
						Всього	2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Організаційне та методичне забезпечення Програми										
1	Координація робіт з інформатизації області	Регіональна програма інформатизації «Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки	Обласна державна адміністрація, районні державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради	2025 – 2027 роки	-	Не потребує фінансування				Підвищення ефективності реалізації завдань програми та використання коштів обласного та місцевих бюджетів на заходи з впровадження інформаційних технологій
2	Організація оцінки стану інформатизації області (територіальних громад, міст, селищ та сіл) за визначеними показниками	Щорічна інвентаризація інформаційних та програмно-технічних ресурсів органів виконавчої влади з наступним звітування на Мінекономіки	Обласна державна адміністрація, районні державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради	2025 – 2027 роки	-	Не потребує фінансування				Проведення щорічної інвентаризації інформаційних та програмно-технічних ресурсів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області, оцінка стану цифрового розвитку галузі освіти, культури, охорони здоров'я тощо
3	Проведення щорічної інвентаризації інформаційних та програмно-технічних ресурсів органів виконавчої влади, їх структурних підрозділів з урахуванням вимог нормативно-правових актів	Створення та підтримка реєстру інформаційних ресурсів органів виконавчої влади	Обласна державна адміністрація, районні державні адміністрації	2025 – 2027 роки	-	Не потребує фінансування				Створення та актуалізація реєстру регіональних інформаційних та програмно-технічних ресурсів органів виконавчої влади, їх структурних підрозділів.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4	Організація навчання цифровим навичкам, інформаційній безпеці мешканців області, державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування	Навчання цифровим навичкам та підвищення цифрової грамотності населення й державних службовців	Обласна державна адміністрація, районні державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради, ЧРЦППК, обласна рада	2025 – 2027 роки	-	Не потребує фінансування				Забезпечення дотримання вимог типових посадових інструкцій державних службовців щодо обов'язкового володіння інформаційно-комп'ютерними технологіями. Підвищення цифрової грамотності та культури користувачів, зокрема через проєкт «Дія. Цифрова Освіта» (щорічно 70 осіб).
5	Проведення конференцій, регіональних семінарів, круглих столів, відеоконференцій щодо впровадження новітніх інформаційних технологій, е-урядування тощо	Організація заходів для обговорення та впровадження новітніх інформаційних технологій і е-урядування	Обласна державна адміністрація, районні державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради	2025 – 2027 роки	-	Не потребує фінансування				Залучення до формування регіональної політики та роз'яснення проблем розвитку інформаційного суспільства широкого кола фахівців із відповідних сфер (науковців, керівників, виробничників, економістів, маркетологів, соціологів, викладачів тощо) і представників громадськості. Пошук рішень проблем, обмін досвідом та кращими практиками.
6	Розробка нормативно-правових та технічних документів, методичних рекомендацій щодо організації виконання завдань Програми; створення, упровадження та адміністрування інформаційних систем та програмно-технічних комплексів, засобів інформатизації, механізмів інтеграції систем; організації цифрових робочих місць службовців; організації захисту інформації в регіональних телекомунікаційних системах	Розробка проєкту локальної комп'ютерної мережі для забезпечення ефективної роботи інформаційних систем у приміщенні обласної державної адміністрації. Завдання включає аналіз вимог до мережі, розробку топології, вибір обладнання, планування кабельної інфраструктури, забезпечення безпеки даних та підготовку відповідної технічної документації.	Управління цифрового розвитку, цифрових трансформацій та технічного захисту інформації апарату обласної державної адміністрації	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	600,0	200,0	200,0	200,0	Очікуваним результатом є підготовка детального проєкту, що включає аналіз вимог, розробку топології, вибір обладнання та планування інфраструктури. Це дозволить виконати точні розрахунки необхідних засобів для впровадження мережі та забезпечити її безпечну й ефективну роботу.
					Обласний бюджет	600,0	200,0	200,0	200,0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Всього за напрямом:					Загальний обсяг, у тому числі:	600,0	200,0	200,0	200,0	
					обласний бюджет	600,0	200,0	200,0	200,0	
					інші джерела	-	-	-	-	
2. Впровадження технологій е-урядування в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування області										
7	Модернізація, розвиток та забезпечення функціонування системи електронного документообігу	Модернізація та впровадження електронного документообігу з кіберзахистом у органах влади та місцевого самоврядування	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	16153,0	12051,0	2051,0	2051,0	Забезпечення ефективного впровадження Закону України „Про електронні документи та електронний документообіг” у місцевих органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування області. Здійснення заходів з кіберзахисту системи. Поширення системи на всі територіальні громади, сільські, селищні ради та інші органи влади регіону й місцевого самоврядування
					обласний бюджет	6000,0	2000,0	2000,0	2000,0	
					місцевий бюджет	153,0	51,0	51,0	51,0	
					інші джерела	10000,0	10000,0	-	-	
8	Упровадження пілотних проєктів із реалізації електронних сервісів та систем	Упровадження пілотних проєктів електронних сервісів та CRM-систем у органах влади та місцевого самоврядування	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	3000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Забезпечення розвитку сучасних електронних сервісів та систем у місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування. та програмного забезпечення CRM (система керування взаємовідносин) систем
					обласний бюджет	-	-	-	-	
					інші джерела	3000,0	1000,0	1000,0	1000,0	
9	Запровадження та розвиток проєктів е-демократії (е-петиції, е-звернення, е-консультації, "Бюджет участі", тощо)	Запровадження та розвиток проєктів е-демократії для активної участі громадян у управлінських процесах	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	1500,0	500,0	500,0	500,0	Забезпечення технічної можливості для громадян області участі у процесах прийняття та оцінювання управлінських рішень шляхом широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій у 52 територіальних громадах
					обласний бюджет	-	-	-	-	
					інші джерела	1500,0	500,0	500,0	500,0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10	Реалізація спільних проєктів (програм), спрямованих на розвиток е-урядування, з державними, міжнародними, громадськими організаціями (фондами)	Реалізація спільних проєктів для розвитку е-урядування та залучення фінансування на вирішення регіональних проблем	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	1500,0	500,0	500,0	500,0	Створення умов для залучення коштів державних та міжнародних організацій на вирішення проблем регіону
					обласний бюджет	-	-	-	-	
					інші джерела	1500,0	500,0	500,0	500,0	
					Загальний обсяг, у тому числі:	22153,0	14051,0	4051,0	4051,0	
Всього за напрямом:					обласний бюджет	6000,0	2000,0	2000,0	2000,0	
					інші джерела	153,0	51,0	51,0	51,0	
					Загальний обсяг, у тому числі:	16000,0	12000,0	2000,0	2000,0	
3. Створення інфраструктури відкритих даних										
11	Запровадження проєктів зі створення інструментів (сервісів) із застосуванням відкритих даних тощо	Запровадження проєктів з відкритими даними та створення аналітичного сайту області	Апарат та структурні підрозділи обласної адміністрації	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	3000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Впровадження аналітичного сайту області
					обласний бюджет	1500,0	500,0	500,0	500,0	
					інші джерела	1500,0	500,0	500,0	500,0	
Всього за напрямом:					Загальний обсяг, у тому числі:	3000,0	1000,0	1000,0	1000,0	
					обласний бюджет	1500,0	500,0	500,0	500,0	
					інші джерела	1500,0	500,0	500,0	500,0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4. Розвиток телекомунікаційної інфраструктури в регіоні										
12	Поширення технології бездротової мережі у роботі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування	Поширення бездротової мережі Wi-Fi для доступу до електронних сервісів у громадських місцях області	Апарат та структурні підрозділи обласної адміністрації, районні державні адміністрації, обласна рада	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	1800,0	600,0	600,0	600,0	Забезпечення якісного доступу до сучасних електронних сервісів та послуг по всій території області. Упровадження бездротової мережі Wi-Fi, в громадських місцях (у тому числі в укриттях)
					обласний бюджет	300,0	100,0	100,0	100,0	
					інші джерела	1500,0	500,0	500,0	500,0	
13	Створення та супроводження комплексних систем захисту інформації на регіональних програмно-технічних комплексах, інформаційних системах тощо	Створення та супроводження систем захисту інформації на регіональних інформаційних комплексах	Апарат та структурні підрозділи обласної адміністрації	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	1800,0	600,0	600,0	600,0	Забезпечення захисту інформації в системі інформаційно-аналітичного забезпечення області відповідно до вимог чинного законодавства
					обласний бюджет	300,0	100,0	100,0	100,0	
					інші джерела	1500,0	500,0	500,0	500,0	
14	Проведення практичних навчань у сфері кібербезпеки та кібергігієни	Проведення навчань з кібербезпеки та кібергігієни для підвищення навиків спеціалістів	Апарат та структурні підрозділи обласної адміністрації, апарат та структурні підрозділи районних державних адміністрацій, сільські, селищні, міські ради	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	600,0	200,0	200,0	200,0	Підвищення рівня обізнаності у сфері кібербезпеки та кібергігієни. Проведення 4 заходів протягом 2025 – 2027 років
					обласний бюджет	-	-	-	-	
					інші джерела	600,0	200,0	200,0	200,0	
Всього за напрямом:					Загальний обсяг, у тому числі:	4200,0	1400,0	1400,0	1400,0	
					обласний бюджет	600,0	200,0	200,0	200,0	
					інші джерела	3600,0	1200,0	1200,0	1200,0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5. Забезпечення новими цифровими можливостями										
15	Придбання засобів інформатизації	Придбання та оновлення комп'ютерної техніки для органів виконавчої влади	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	1500,0	500,0	500,0	500,0	Оснащення (оновлення) сучасною комп'ютерною технікою (персональні комп'ютери, ноутбуки, операційні системи, периферійне обладнання) місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування (у тому числі структурних підрозділів облдержадміністрації) у кількості 100 одиниць щорічно
					обласний бюджет	1500,0	500,0	500,0	500,0	
16	Придбання обладнання, ліцензійного програмного забезпечення, комплектуючих частин та приладів	Придбання обладнання та програмного забезпечення для технологічного оновлення інфраструктури області	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	12300,0	3600,0	4100,0	4600,0	Забезпечення технологічного оновлення та розширення потужностей області (серверне обладнання, сховища даних, активне та пасивне мережеве обладнання, комплектуючі для здійснення поточних ремонтів, спеціалізоване програмне забезпечення тощо) у кількості 200 од. щорічно
					обласний бюджет	1800,0	600,0	600,0	600,0	
					інші джерела	10500,0	3000,0	3500,0	4000,0	
17	Поновлення ліцензій на використання раніше придбаного програмного забезпечення	Поновлення ліцензій та оновлення програмного забезпечення для забезпечення кібербезпеки	Апарат та структурні підрозділи обласної державної адміністрації	2025-2027 роки	Загальний обсяг, у тому числі:	3000,0	750,0	1000,0	1250,0	Забезпечення роботи існуючих програмних модулів та їх оновлення, у тому числі у сфері кібербезпеки, із забезпеченням та отриманням кваліфікованої підтримки оновлень у кількості 100 од. щорічно
					обласний бюджет	-	-	-	-	
					інші джерела	3000,0	750,0	1000,0	1250,0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
18	Стимулювання відкриття центрів підтримки підприємництва разом з консалтинговими зонами "Дія. Бізнес" у територіальних громадах з метою розвитку бізнесу, збільшення надходження інвестицій	Відкриття центрів підтримки підприємництва «Дія. Бізнес» для розвитку бізнесу та залучення інвестицій	Управління цифрового розвитку, цифрових трансформацій та технічного захисту інформації апарату обласної державної адміністрації, Департамент регіонального розвитку обласної державної адміністрації	2025-2027 роки	-	Не потребує фінансування				
Всього за напрямом:					Загальний обсяг, у тому числі:	16800,0	4850,0	5600,0	6350,0	
					обласний бюджет	3300,0	1100,0	1100,0	1100,0	
					інші джерела	13500,0	3750,0	4500,0	5250,0	
Всього за регіональною програмою, проектом, роботами з інформатизації:					Загальний обсяг, у тому числі:	46753,0	21501,0	12251,0	13001,0	
					обласний бюджет	12000,0	4000,0	4000,0	4000,0	
					місцевий бюджет	153,0	51,0	51,0	51,0	
					інші джерела	34600,0	17450,0	8200,0	8950,0	

Заступник голови обласної державної адміністрації
(заступник начальника обласної військової адміністрації)
з питань цифрового розвитку, цифрових
трансформацій та цифровізації (CDTO)

Валентин ПАБАТ

Додаток 2
до Регіональної програми інформатизації
«Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки

Перелік індикаторів виконання Регіональної програми інформатизації «Цифрова Буковина»
на 2025 – 2027 роки, проекту робіт з інформатизації

№ з/п	Назва пріоритетного напрямку	Найменування індикатора	Одиниця виміру	Базове значення	Цільові значення індикатора			Динаміка (+/-, %)
					2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Координація робіт та оцінка стану з інформатизації області. Розвиток цифрових компетенцій населення та навчання цифровим навичкам	Кількість проведених оцінок стану інформатизації	К-сть	-	1	1	1	3
		Кількість осіб для яких проведено навчання цифровим навичкам, інформаційній безпеці мешканців області, державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування	К-сть	-	70	70	70	210
2.	Розвиток телекомунікаційної інфраструктури в регіоні	Кількість проведених практичних навчань у сфері кібербезпеки та кібергігієни	К-сть	-	1	1	1	3
		Кількість обладнання для організації бездротової мережі Wi-Fi, в громадських місцях (у тому числі в укриттях комунальних навчальних та медичних закладів)	К-сть	-	50	50	50	150
3.	Забезпечення новими цифровими можливостями	Кількість оновленої техніки, мультимедійних засобів, необхідної для технічного забезпечення виконання посадових функцій працівників органів виконавчої влади	Од.	-	100	100	100	300
		Кількість ліцензійних програмних продуктів	Од.	-	200	200	200	600

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Впровадження технологій е-урядування в обласній державній адміністрації (обласній військовій адміністрації), районних державних адміністраціях (районних військових адміністраціях), сільських, селищних та міських радах.	Кількість ліцензій системи документообігу для органів місцевого самоврядування, закладів соціального захисту населення, закладів охорони здоров'я, закладів освіти області	Од.	450	3062	0	0	3512
		Кількість проведених конференцій, регіональних семінарів, круглих столів, відеоконференцій щодо впровадження новітніх інформаційних технологій, е-урядування тощо	К-сть	-	4	4	4	12

**Заступник голови обласної державної адміністрації
(заступник начальника обласної військової адміністрації)
з питань цифрового розвитку, цифрових
трансформацій та цифровізації (CDTO)**

Валентин ПАБАТ

Додаток 3
до Регіональної програми інформатизації
«Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки

**Ресурсне забезпечення Регіональної програми інформатизації «Цифрова Буковина»
на 2025 - 2027 роки**

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Терміни виконання			Всього витрат на виконання Програми
	2025 р.	2026 р.	2027 р.	
1	2	3	4	5
Обсяг ресурсів всього, в т.ч.:	21501,0	12251,0	13001,0	46753,0
державний бюджет	-	-	-	-
обласний бюджет	4000,0	4000,0	4000,0	12000,0
місцевий бюджет	51,0	51,0	51,0	153,0
інші джерела	17450,0	8200,0	8950,0	34600,0

**Заступник голови обласної державної
адміністрації (заступник начальника
обласної військової адміністрації) з питань
цифрового розвитку, цифрових
трансформацій та цифровізації (CDTO)**

Валентин ПАБАТ

Додаток 4
до Регіональної програми інформатизації
«Цифрова Буковина» на 2025 – 2027 роки

Показники продукту Регіональної програми інформатизації
«Цифрова Буковина» на 2025 - 2027 роки

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії Програми	Період виконання Програми			Всього за період дії Програми (або до кінця дії Програми)
				2025 рік	2026 рік	2027 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Показники продукту Програми							
1	Кількість розроблених проєктів локальної мережі, систем захисту локальної мережі, програмного забезпечення для моніторингу та журналювання подій в середині мережі.	од	-	1	1	1	3
2	Кількість технічних та програмних засобів для захисту інформації	од		20	20	20	60
3	Кількість обладнання для організації бездротової мережі Wi-Fi, в громадських місцях (у тому числі в укриттях комунальних навчальних та медичних закладах)	од	-	50	50	50	150
4	Кількість придбаної та оновленої комп'ютерної техніки для органів виконавчої влади	од	-	100	100	100	300
5	Кількість придбаних ліцензійних програмних продуктів	од	-	200	200	200	600
6	Кількість наданих послуг впровадження та супроводження аналітичного сайту області	К-сть	-	12	12	12	36
7	Кількість наданих послуг з супроводження, захисту інформації системи, впровадження додаткових модулів, послуг підтримки системи електронного документообігу	К-сть	-	12	12	12	36
II. Показники ефективності Програми							
1	Розроблення проєктів локальної мережі, систем захисту локальної мережі, програмного забезпечення для моніторингу та журналювання подій в середині мережі.	тис. грн	розрахунок	200,0	200,0	200,0	200,0

1	2	3	4	5	6	7	8
2	Середні витрати на придбання технічних та програмних засобів для захисту інформації	тис. грн	розрахунково	5,0	5,0	5,0	5,0
3	Середні витрати на придбання обладнання для організації бездротової мережі Wi-Fi, в громадських місцях (у тому числі в укриттях комунальних навчальних та медичних закладах)	тис. грн	розрахунково	2,0	2,0	2,0	2,0
4	Середні витрати на придбання та оновлення комп'ютерної техніки для органів виконавчої влади	тис. грн	розрахунково	5,0	5,0	5,0	5,0
5	Середні витрати на придбання ліцензійних програмних продуктів	тис. грн	розрахунково	3,0	3,0	3,0	3,0
6	Кількість наданих послуг із впровадження та супроводження аналітичного сайту області	тис. грн	розрахунково	41,6	41,6	41,6	41,6
7	Середні витрати на послуги із супроводження, захисту інформації, впровадження додаткових модулів, послуг підтримки системи електронного документообігу	тис. грн	розрахунково	166,6	166,6	166,6	166,6
III. Показники якості Програми							
1	Рівень підвищення якості існуючих електронних сервісів, зокрема за критеріями доступності та зручності	%	-	10	10	10	30
2	Рівень забезпечення бездротової мережі Wi-Fi, в громадських місцях (у тому числі в укриттях комунальних навчальних та медичних закладах)	%	-	33	33	33	100
3	Рівень удосконалення та підтримки стану інформаційної безпеки інформаційно-телекомунікаційних систем	%	-	10	10	10	30

Заступник голови обласної державної адміністрації (заступник начальника обласної військової адміністрації) з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації (CDTO)

Валентин ПАБАТ